

1 četvrtak, 05.06.2008.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.04h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molimo.
7 Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro, gospođo tajnice. Dobro
10 jutro svima. Molim da se najavi predmet.
11 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Časni Sude, dobro jutro. Ovo je
12 predmet IT-05-88-T, *Tužitelj protiv Vujadina Popovića i drugih*.
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala gospođo. Vidim da su svi
14 optuženici ovdje, a među advokatima vidim da nema gospodina Meeka, gospodina
15 Bourgona, gospodina Haynesa i gospođe Tapušковиć. Kod tužitelja imamo prisutne
16 gospodina McCloskeya i gospodina Thayera.
17 Gospodine Ostojiću, jeste li primili još kakvih vijesti od tajnika po
18 pitanju postavljanja gospodina Nikolića?
19 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro svima. Ja sam im poslao jučer
20 e-mail poruku u 6.00 sati, već nakon radnog vremena. Nisam dobio nikakve pozive
21 od njih. Poslat ću im ponovo poruku tokom jutra da vidimo, ali nadam se da će
22 odluka biti donesena tokom ovog tjedna.
23 [Pretno vijeće i sekretar se savjetuju]
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.
2 Ima li kakvih preliminarnih pitanja? Koliko znam, ne.
3 Molim da se uvede gospodin Lazić. A, već je ovdje. Ispričavam se.
4 Dobro jutro, gospodine Laziću. Nisam Vas vidio.
5 SVJEDOK: Dobro jutro.
6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Petrušić, u ime generala
7 Miletića, nastaviće sa svojim glavnim ispitivanjem.
8 Izvolite, gospodine Petrušić.
9 G. PETRUŠIĆ: Hvala, gospodine predsjedavajući.
10 SVJEDOK: MILENKO LAZIĆ [nastavak]
11 Ispituje g. Petrušić: [nastavak]
12 P: Gospodine Laziću, tokom kraja jučerašnjeg dana, na kraju jučerašnjeg
13 dana, bavili smo se izveštavanjem, odnosno o problemima koji su nastajali na
14 liniji izveštavanja potčinjenih komandi prema pretpostavljenoj komandi i ja ću
15 imati još samo jedan dokaz na tu temu, pa bih molio elektronsku sudnicu... da u
16 elektronsku sudnicu se uvede dokaz 5D1018.
17 Dakle, ovo je dokument Drinskog korpusa od 22.3.1995. godine i, ako se
18 spusti dokument, videće se da je u njegovom potpisu general major Milenko
19 Živanović. Mene zanima ova prva rečenica, odnosno prvi pasus na početku
20 dokumenta. I vidite, gospodine Laziću, da general Živanović kaže: "U poslednje
21 vreme uočeno je više propusta u radu dežurnih organa o slabom izveštavanju prema
22 Drinskom korpusu o događajima koji se dostavljaju u jedinicama."
23 I onda on dalje nabroja određene probleme koji se odnose na
24
25
26
27
28
29
30

1 neizveštavanje o preletu helikoptera, o sletanju helikoptera na enklave Žepa i
2 Srebrenica i Goražde, te da se izveštaji potčinjenih jedinica ne dostavljaju
3 blagovremeno, i tome slično.

4 Prvo da Vas pitam da li ste Vi upoznati sa tim, moglo bi se reći... da
5 li bi se moglo reći, prisutnim problemom lošeg izveštavanja?

6 O: Delimično jesam.

7 P: Da li su se preduzimale mere da bi se otklonilo to neblagovremeno
8 i... i neobjektivno informisanje, odnosno izveštavanje sa ratišta, potčinjenih
9 jedinica.

10 O: Evo, jedna od intervencija komandanta prema potčinjenim jedinicama je
11 i ovaj akt.

12 P: A da li Vam je poznato da to neblagovremeno i netačno izveštavanje je
13 moglo da proizvede, i da li je proizvodilo, određene probleme kod
14 pretpostavljenih komandi?

15 O: Očito jeste. Ne znam u kojoj mjeri.

16 P: Gospodine Laziću, sad bi se nakratko vratili opet na onaj već poznati
17 dokument P5. To je direktiva 7.

18 I molim Vas u elektronskoj sudnici taj dokument.

19 Molim Vas, na srpsku stranu stavite... srpska strana je broj 15, a u
20 engleskoj verziji je broj 10.

21 Kod Vas, gospodine Laziću, to je... to je strana broj 8.

22 Molim Vas da spustite još malo dokument.

23 Eh, dobro je.

24 Zadržaćemo se na ovom pasusu pri dnu strane koji počinje sa rečima: "Do
25 kraja marta."

26

27

28

29

30

1 Dakle, to je zadatak dat Drinskom korpusu i u kome stoji: "Do kraja
2 marta, u dogovoru sa komandom IBK, učestvovati u planiranju operacije Spreča 95,
3 sa zadatkom odsecanja muslimanskih snaga, muslimanskih oružanih snaga, na pravcu
4 Kalesija-Simin Han, a zatim razbijanja i uništenja muslimanskih snaga u rejonu
5 Teočak, Sapna i Vitnica i na taj način definitivno otkloniti opasnost od prodora
6 Muslimana ka Drini severno od Zvornika. Nosilac... nosioc planiranja i izvođenja
7 borbenih dejstava u operaciji Spreča 95, komanda Istočno-bosanskog korpusa."

8 Ovde je skraćénica "IBK", ali, dakle, to je Istočno-bosanski korpus.
9 Nastavljam dalje: "Vreme početka izvođenja operacija po izvršenom planiranju,
10 pripremi i materijalnom obezbeđenju, a po odluci Glavnog štaba Vojske Republike
11 Srpske."

12 Gospodine Laziću, da li znate da je Glavni štab izmestio istureno
13 komandno mesto u vreme aprila meseca, u vreme izvođenja ove operacije Spreča na
14 prostoru Drinskog korpusa, odnosno Zvorničke brigade? Da li znate nešto o tome?

15 O: Ne znam.

16 P: A da li uopšte znate bilo šta o postojanju operacije Spreča,
17 izvođenju operacije Spreča?

18 O: Nisam bio u toku, uključen u tu operaciju i nisam upoznat sa tokom te
19 operacije.

20 P: Ako se vratimo samo nekoliko pasusa iz ovog dokumenta napred, gde se
21 daje zadatak Drinskom korpusu za Srebrenicu i Žepu, pogledajte taj zadatak u
22 prvom pasusu gde stoji "Drinski korpus", pa mi recite da li se na bilo koji
23 način pominje Glavni štab, da će se izvoditi ova akcija Srebrenica i Žepa, po
24 odluci Glavnog štaba?

25

26

27

28

29

30

1 Pogledajte ovaj prvi pasus. Ne morate ga čitati naglas. Pogledajte. Već
2 smo diskutovali o njemu.

3 O: Da, ovde se reguliše da se prema enklavi Srebrenica i Žepa što pre
4 izvrši potpuno fizičko odvajanje Srebrenice od Žepe, čime sprečiti i pojedinačno
5 komuniciranje između ovih enklava.

6 P: Moje pitanje je da li u ovom zadatku ima učešća Glavnog štaba kao što
7 je to navedeno u operaciji za Spreču 95?

8 O: Mislim da nema.

9 P: Ja bih Vas molio jedan dokument 982, 5D982.

10 Ovo je... Gospodine Laziću, ovo je dokument izdat od strane komande
11 Drinskog korpusa i njenog komandanta Milenka Živanovića, a nosi naziv "Analiza
12 jednomesečnog izvođenja operacije Spreča 95".

13 Ja ću Vam ukazati na... na... na relevantan pasus, odnosno prvi pasus
14 koji kaže: "Analiza jednomesečnog izvođenja operacije Spreča 95 je izvedena
15 28.4.1995. sa početkom u 19.00 časova na IKMDK u kojoj je prisustvovao:
16 komandant, general major Milenko Živanović, iz Glavnog štaba VRS-a pukovnici
17 Pandžić i Đurđević, iz IBK pukovnik Gengo." Dalji ovaj deo, u ovom trenutku nije
18 relevantan.

19 Moje pitanje je: imate li objašnjenje prisustva pukovnika Pandžića i
20 Đurđevića iz Glavnog štaba Vojske Republike Srpske?

21 O: Imam. Ovo je analiza jedne od važnih aktivnosti na... koja se vršila
22 na nivou dva korpusa i to je razlog što Glavni štab prisustvuje svojim ljudima,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 da čuje kakvi su problemi istaknuti na ovoj aktivnosti.

2 P: Ja bih Vas molio dalje za dokaz 5D1010. Ne, nešto nije u redu. Mor...
3 5D10, pardon, pardon, pardon. Izvinite, moja greška. 5D1110, izvinite. Da, to je
4 taj dokument.

5 G. PETRUŠIĆ: Ovaj dokument nema još zvaničan predmet */sic/*, ali imamo
6 engleski, kopiju, engleski u *hard copy*, pa bih zamolio poslužitelja da dâ
7 sudijama.

8 P: Gospodine Laziću, ovo je dokument komande Drinskog korpusa od
9 4.8.1995. godine, izdat od komandanta, generala Radislava Krstića, i upućen je
10 1. zborničkoj, 1. birčanskoj, 2. romanijskoj, 1. bratunačkoj brigadi, 1.
11 miličkoj, 1. i 5. podrinjskoj, 5. mešovitom... artiljerijskom puku i... 5.
12 bataljonu veze, a nosi naziv "Analiza izvedenih borbenih dejstava u okviru
13 operacija Krivaja 95 i Stupčanica 95".

14 Da li su, dakle, ovi nazivi "Krivaja 95" i "Stupčanica 95", tajni,
15 šifrovani nazivi za ono što mi nazivamo Žepa i Srebrenica?

16 O: Da.

17 P: U prvoj tački komandant kaže da se: "Nakon završetka operacije
18 "Krivaja 95" i "Stupčanica 95", obavezni ste izvršiti analizu učešća Vaših
19 jedinica u tim operacijama i jedan primerak analize dostaviti komandi DK."

20 I dalje komandant govori po kojim tačkama treba vršiti tu analizu. Ako
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 imamo onu prethodnu analizu za Stupčanicu u kome su... u kojoj su prisutne
2 starešine Glavnog štaba, imate li Vi objašnjenje zbog čega u ovoj analizi...

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Thayer.

4 G. THAYER: [simultani prevod] Dobro jutro. Samo bi trebalo pojasniti za
5 zapisnik. Mislim da je moj uvaženi kolega krivo nešto rekao da se radilo o
6 operaciji Spreča, da je ta operacija uključivala sudjelovanje Glavnog štaba u
7 ranijoj fazi.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Thayer.

9 Gospodine Petrušiću, da li se slažete s gospodinom Thayerom? Mislim da
10 je u pravu.

11 G. PETRUŠIĆ: Operacija Spreča se odnosi na period april 1995. godine. I
12 moje pitanje je... Dobro, povući ću pitanje, ali operacija Spreča je druga
13 operacija, nezavisna od ove dve operacije.

14 P: Dakle, gospodine Laziću, da li se u ovoj analizi na bilo koji način
15 pozivaju učesni... pozivaju predstavnici Glavnog štaba da daju svoj doprinos?

16 O: Ovo je akt Drinskog korpusa koji je upućen potčinjenim jedinicama i
17 zahteva od potčinjene jedinica da na svom nivou izvrše analizu ovih aktivnosti
18 koje se pominju kao Krivaja 95 i Stupčanica 95. Na nivoovima... Na nivoima
19 brigada, ne verujem da je neko bio prisutan iz Glavnog štaba. Verovatno je neko

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bio prisutan iz komande Drinskog korpusa.

2 P: Vi ste tokom jučerašnjeg dana rekli da poznajete generala Miletića,
3 te da je on u 1995. godini obavljao dužnost načelnika Uprave za operativno-
4 nastavne poslove u Glavnom štabu. Da li ste Vi to tako rekli?

5 O: Da.

6 P: A da li znate da li je general Miletić zastupao... Da li znate ko je
7 načelnik štaba, Glavnog štaba Vojske Republike Srpske u periodu od 1992. do
8 1995.?

9 O: Znam. To je general Milovanović.

10 P: A da li znate da li ga je general Miletić zastupao tokom perioda
11 1995.?

12 O: Ne znam i nisam video naređenje o zastupanju.

13 P: Dakle, Vi hoćete reći da bi ga on zastupao moralo je postojati
14 naređenje o tome?

15 O: Da.

16 P: Ja bih Vas molio dokument 5D985. Ovo je dokument koji je izdala
17 Komanda Drinskog korpusa 13.5.1995., a na zadnjoj strani u potpisu je zamenik
18 komandanta, pukovnik Radislav Krstić. Dokument je, dakle, od 13.5. Gospodine
19 Laziću, u to vreme pukovnik Krstić je bio načelnik štaba.

20 O: Da.

21 P: Da li je ovaj potpis kao zamenik komandanta znači da je tad, 13.5.,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 komandant Drinskog korpusa, Milenko Živanović, odsutan iz zone ili sprečen na
2 bilo koji način?

3 O: Najverovatnije.

4 P: Pogledajte poslednju rečenicu u tački 2 koja glasi: "Načelnik GŠ VRS
5 je obišao položaje POSS i 5. pešadijskog bataljona u 1. zborničkoj brigadi."

6 Recite mi ovo "načelnik Glavnog štaba VRS", na koga se to odnosi? Da li
7 znate na koga se odnosi?

8 O: Na generala Miletića, ovoga... Milovanovića.

9 P: Da li je on, dakle, tog 13.5. u obavljanju neke svoje dužnosti u zoni
10 Zborničke brigade?

11 O: Da.

12 P: Na strani 9 u redu 1 umesto slova "D" treba da stoji tačka 2.

13 Ja bih Vas molio sad dokument 5D431. Gospodine Laziću, vidite ovo je
14 formacija koja nosi broj 111,900, lična i materijalna, Glavni štab Vojske
15 Republike Srpske, godina 1993. Molim Vas okrenite 2. stranu. I, da li vidite pod
16 naslovom "Štab"?

17 O: Da.

18 P: Da li vidite tačku 10, gde piše "Načelnik štaba"?

19 O: Da.

20 P: U zagradi stoji: "Ujedno zamenik komandanta".

21 O: Da.

22 P: Da li je, dakle, zakonodavac predvideo automatizam u pogledu
23 zamenjivanja komandanta u ličnosti načelnika štaba, po ovoj formaciji?

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, jeste.
- 2 P: Sledeći podnaslov je "Uprava za operativno-nastavne poslove". Da li
3 vidite to?
- 4 O: Da.
- 5 P: Da li pod tačkom 12 stoji "načelnik"?
- 6 O: Da.
- 7 P: Da li je zakonodavac predvideo njegovu, bilo kakvu, automatsku
8 dužnost prema načelniku štaba?
- 9 O: Nije.
- 10 P: Sledeća... Sledeći podnaslov je "Odeljenje za operativno-nastavne
11 poslove". Da li vidite?
- 12 O: Da.
- 13 P: Ono je u okvir... Da li je to odeljenje u okviru Uprave za operativno-
14 nastavne poslove?
- 15 O: Jeste.
- 16 P: Da li je pod tačkom 14 predviđen načelnik?
- 17 O: Da.
- 18 P: Da li je on... Da li zakonodavac, dakle, predviđa da je on ujedno i
19 zamenik načelnika Uprave za operativno-nastavne poslove?
- 20 O: Da.
- 21 P: Da li je Vama poznato da su se ova pravila primenjivala u Vojsci
22 Republike Srpske?
- 23 O: Kol'ko ja znam, jesu.
- 24 P: Juče ste nam nešto rekli o Vašem kretanju nekoliko dana. Dakle, nakon
25 izrade tog naređenja, odnosno otpočinjanja tih dejstava oko Srebrenice, Vi ste
26
27
28
29
30

1 otišli u zonu Birčanske brigade da pratite dešavanja, odnosno kretanje
2 neprijatelja iz zone 2. korpusa ili prema zoni 2. korpusa. Takođe ste rekli da
3 ste odlazili i u, kako Vi kažete, Sokolačku brigadu, ili 2. romanijsku brigadu.

4 Da li je to tačno?

5 O: Da.

6 P: Da biste otišli iz Šekovića, odnosno lokaliteta na kome je sedišta...
7 na kome je sedište Birčanske brigade, ili te Šekovičke kako je Vi zovete, da bi
8 otišli u Sokolac, Vi ste morali proći kroz Vlasenicu.

9 O: Da.

10 P: Da li ste navraćali u Vlasenicu?

11 O: Najčešće jesam.

12 P: I naravno, pretpostavljam, da ste tad i upoznavani, imali
13 interesovanja i saznanja šta se dešava u komandi?

14 O: Da.

15 P: I tako ste u jednom trenutku, odnosno nekog dana, Vi ne možete da ga
16 opredelite kol'ko sam Vas ja shvatio, bili u zoni Zvorničke brigade, odnosno na
17 isturenom komandnom mestu pukovnika Pandurevića.

18 O: Ne mogu baš tačno da preciziram, ali ja mislim da je to bilo onaj dan
19 kada je otvoren koridor i kada su propuštene snage 28. divizije sa prostora zone
20 odgovornosti Zvorničke brigade. To je najverovatnije 17. juli.

21 P: Da li ste tad, tog dana, upoznali i videli te starešine iz Glavnog
22 štaba?

23 O: Video sam, rekao sam juč... juče, trojicu pukovnika iz Glavnog štaba.

24 P: Da li znate koji je bio razlog njihovog dolaska u tu zonu?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne znam tačno, ali pretpostavljam da su došli radi prikupljanja
2 podataka o događajima na tom prostoru.

3 P: Tad, dakle tog 16., da li je tog 16. i 17. dominantan događaj bio
4 upravo to otvaranje koridora i puštanje kolone naoružane, nenaoružane ili ono
5 što mi zovemo kolona, da prođe iz zone Zvorničke brigade prema, prema položajima
6 Armije Bosne i Hercegovine? Da li je, dakle, to bio taj dominantan događaj?

7 O: Da.

8 P: Gospodine Laziću, već na samom kraju hteo bih Vas pitati da se
9 vratimo malo na taj rad na... na zapovesti za aktivna borbena dejstva. Vi ste
10 rekli da se skupila cela komanda i da ste to radili, negde sam pročitô, punom
11 metodom rada.

12 O: Da.

13 P: Dakle, uključeni su svi... svi elementi komande?

14 O: Da.

15 P: Da li to podrazumeva da je uključen i komandant?

16 O: Po pravilu bi trebao da bude, ako je tu.

17 P: Da li je komandant - možete pogledati taj dokaz, ja mislim da je 107
18 - potpisô tu naredbu? Tu zapovest. To je dokument broj 107.

19 O: Da. To ne znači da je on bio na sastanku kada je bila komanda radi
20 izvršenja priprema za tu operaciju.

21 P: Da li je komandant upoznat sa zapovesti za aktivna borbena dejstva
22 koju on očigledno potpisuje?

23 O: Pretpostavljam da jeste. To radi načelnik štaba zajedno sa
24 komandantom.

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Laziću, ja više, u ovom trenutku, za Vas nemam pitanja.

2 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsjedavajući, ovim bi glavno ispitivanje ovog
3 svjedoka od strane Odbrane generala Miletića bilo završeno.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Petrušić.

5 Okrećem se sada gospođi Nikolić. Imate li Vi unakrsnog ispitivanja? Vi
6 ste rekli ranije da, možda do 15 minuta.

7 GĐA NIKOLIĆ: Da, časni Sude. Ja sam indikovala, međutim nakon direktnog
8 ispitivanja smatram da nema potrebe da izvodim unakrsno ispitivanje ovog
9 svedoka. Hvala Vam.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala lijepo. Gospodine Lazarević, Vi
11 ste tražili 25 minuta.

12 G. LAZAREVIĆ: Jeste.

13 [simultani prevod] Da. Dobar dan, časni Sude. Dobro jutro. Dobro jutro
14 mojim kolegama i gospodinu Laziću. Mislim da će Vam biti drago da čujete da će
15 to trajati i kraće nego što sam predvidio.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Nastavite gospodine Lazarević i
17 predstavite se, molim Vas, prvo svjedoku.

18 Ispituje g. Lazarević:

19 P: [na B/H/S-u] Dobro jutro, gospodine Lazić. Moje ime je Aleksandar
20 Lazarević i ja ću Vam u ime Odbrane generala Borovčanina postaviti određeni broj
21 pitanja. Ako ste spremni, ja bih odmah krenuo.

22 O: Spreman sam.

23 P: Hvala Vam najljepše.

24 O: Molim.

25

26

27

28

29

30

1 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod]

2 /prevod engleskog transkripta: "Možemo li dobiti dokument broj 1D379 u
3 elektronskoj sudnici?"/ Kažu mi da postoji engleski prijevod ovog dokumenta i da
4 je u Sudu.

5 G. LAZAREVIĆ: [na B/H/S-u]

6 P: Gospodine Laziću, pogledajte ovaj dokument i moje prvo pitanje će
7 biti da li ste već imali prilike ranije da vidite ovaj dokument?

8 O: Nisam. Nisam video ranije ovaj dokumenat.

9 P: U redu. Da bismo imali zapisnik jasan, ja bih hteo da identifikujemo.
10 Dakle, naslov ovog dokumenta je "Pregled imajućeg brojnog stanja u jedinicama
11 Drinskog korpusa za mesec juli 1995. godine". Ovaj dokument nema datum, međutim,
12 dole ima potpis: "Komandant, general major Radoslav Krstić". To se vidi u donjem
13 desnom uglu dokumenta.

14 Ono što je meni interesantno u vezi s ovim dokumentom i što ću Vas
15 pitati, to je, znači, u prvoj koloni ovog dokumenta. Možete li videti? Piše
16 "jedinica". I pod 5, peti unos u ovoj koloni piše "5 MAP". Možete li mi to
17 potvrditi?

18 O: Da.

19 P: Hvala najlepše.

20 O: Molim.

21 P: Gospodin Petrušić Vas je tokom svog ispitivanja u jednom trenutku
22 upitao za 5. MAP i da bismo imali jasan zapisnik, skraćunica MAP, možete li reći
23 šta znači?

24 O: Skraćunica MAP znači mješoviti artiljerijski puk.

25 P: I možete li mi potvrditi da je u sastavu Drinskog korpusa postojala
26 jedinica koja je se zvala 5. mješoviti artiljerijski puk?

27

28

29

30

1 O: Da. Jeste.

2 P: Druga kolona u ovom dokumentu nosi naslov "komandant". I ako
3 pogledamo opet tu, pored 5. MAP-a piše: "Borovina Dragoljub, puk. Pv." Možete li
4 mi samo reći šta znači "pv"? Za šta je to skraćenica?

5 O: Ne bih mogô da Vam odgovorim na to pitanje.

6 P: U redu. Ali možete li mi potvrditi da je pukovnik Borovina Dragoljub
7 zaista i bio komandant 5. MAP-a?

8 O: Pretpostavljam da jeste.

9 P: Kažete "pretpostavljam". Da li znači da ste sigurni... da niste
10 sigurni?

11 O: Nisam baš siguran, zato što već u julu nisam više u komandi bio
12 angažovan, nego sam van komande. Bio sam odsutan iz komande korpusa.

13 P: U redu, ali do jula kad ste Vi, kako kažete otišli, da li je do tada
14 bio Borovina Dragoljub komandant 5. MAP-a?

15 O: Opet kažem pretpostavljam da jeste, jer ja nisam se miješao u
16 artiljerijski puk, zato što je postojao nače... posao načelnika roda u
17 Glavnom... u ovome, štabu Drinskog korpusa i zbog toga on je direktno vezan sa
18 tom jedinicom MAP. Ja nisam imô potrebe da se sa tom jedinicom srećem.

19 P: U redu, ali da Vas pitam sad: da li Vi uopšte... da li ste Vi uopšte
20 poznavali ovo lice, Borovina Dragoljuba?

21 O: Mislim, veoma slabo.

22 P: U redu. Međutim, sad samo da pređem malo šire na ovu temu. Da li mi
23 možete reći, ipak Vi ste bili u štabu Drinskog korpusa, gde se nalazio, gde je
24 bila stacionirana ta jedinica, taj 5. MAP? Da li to znate?

25 O: Mislim, u Vlasenici.

26 P: A da li je i komanda se tu nalazila u Vlasenici?

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: A da li je, da li je ta jedinica imala neke položaje koje je držala
3 ili pokrivala? Da li to znate?

4 O: Da, imala je.

5 P: Možete li mi... možete li mi reći gde su se nalazili ti položaji?

6 O: Ne bih mogao tačno locirati položaje, vatrene položaje ovoga puka.

7 P: U redu. Hvala Vam lepo, gospodine Laziću. Ja nemam daljih pitanja za
8 Vas.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Lazarević.

10 Gospodine Krgović, gospodine Josse, vi ste tražili sat vremena.

11 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Trebaće mi manje od toga. Biću vrlo
12 kratak.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Izvolite.

14 Ispituje g. Krgović:

15 P: Dobar dan, gospodine Laziću.

16 O: Dobar dan.

17 P: Moje ime je Dragan Krgović. U ovom predmetu ja zastupam Odbranu
18 generala Milana Gvere. Postaviću Vam nekoliko pitanja i ona će biti formulisana
19 na taj način da možete da odgovorite sa "da" ili "ne". Isto upozorenje kao kad
20 Vam je moj uvaženi kolega pet...pet... Petrušić rekô: sačekajte moje pitanje, pa
21 jednu malu pauzu kod odgovora, da ne bi došlo do preklapanja.

22 Pukovniče, Vi kao profesionalni oficir pravite razliku između akata koje
23 izrađuje... koji se izrađuju u vojsci na raznim nivoima, počev od štabova

24

25

26

27

28

29

30

1 brigade, pa do Glavnog štaba i akata koji se izrađuju u Vrhovnoj komandi, koje
2 donosi vrhovni komandant. Je li to tačno?

3 O: Da.

4 P: Odgovarajući na pitanje mog uvaženog kolege Petrušića, kada ste
5 govorili o načinu na koji se donose akta, Vi ste tada govorili kako se izrađuju
6 akti u Vojsci Republike Srpske.

7 O: Da.

8 P: Kada ste odgovarali na pitanje mog kolege, Vi ste rekli da, konkretno
9 u direktivi broj 7, niste imali saznanje u tom periodu, 1995., i niste bili
10 obavješteni o njoj.

11 O: Da.

12 P: I pretpostavljam da ste prvi put videli direktivu u postupku
13 neposredno pred ovo svedočenje, u pripremi za ovo svedočenje u predmetu.
14 Pokazano Vam je od strane mojih kolega.

15 O: Da. Ove direktive video sam sada u pripremi za ovaj dolazak.

16 P: I Vi nemate neposrednih, ličnih saznanja kako je konkretno rađena ova
17 direktiva broj 7 u Vrhovnoj komandi?

18 O: Da, nemam zato što tamo nisam bio.

19 P: Hvala pukovniče. Ja nemam više pitanja.

20 O: Molim.

21 PREVODILAC: Sudac nije uključio mikrofona.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala gospodine Krgoviću.

23 Gospodine Sarapa, ovdje stoji da Vi ne želite unakrsno ispitivati
24 svjedoka. Možete li to potvrditi?

25 G. SARAPA: Potvrđujem.

26 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Hvala. Onda nas sada to dovodi
27 do Vas, gospodine Thayer. Vi ste predvidjeli pet sati unakrsnog ispitivanja. Što
28 mislite koliko ćete dugo uzeti, nakon što ste sada, eto, čuli ova tri glavna
29 ispitivanja?

30

1 G. THAYER: [simultani prevod] Kao što sam već jučer rekao, smanjio sam
2 ispitivanje. Mislím da će biti manje od pet sati. Moja procjena prvo je išla
3 prema dolje, a onda opet malo prema gore zbog nekih novih informacija koje su
4 iskrsele u nekim od ovih glavnih ispitivanja, tako da ću pokušati zadržati se
5 unutar moje jučerašnje procjene od tri sata.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

7 Unakrsno ispituje g. Thayer:

8 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

9 P: Dobro jutro, gospodine.

10 O: Dobro jutro.

11 P: Ja se zovem Nelson Thayer. Mi se ranije nismo sastali. Ja ću Vam sada
12 postavljati pitanja u ime Tužilaštva ovog Suda. Vama je ovdje pokazano mnogo
13 dokumenata, a ja ću Vam pokazati još više. Pokušat ću da radimo što je moguće
14 brže tokom samog unakrsnog ispitivanja, no treba da znate da ukoliko Vam bude
15 trebalo nešto više vremena da proučíte neki konkretni dokument, da pročítate
16 neki odjeljak ili da razmislíte o odgovoru koji se spremate dati na moje
17 pitanje, da to svakako trebate učiniti. Ne bih želio da se osjećate da se morate
18 žuriti na bilo koji način.

19 O: Razumio sam sve.

20 P: Isto tako, ako postavim neko pitanje koje Vam nije jasno, molim Vas
21 da to kažete, pa ću ga pokušati preformulirati.

22 O: Razumijem.

23 P: A sada, prvo jedan dokument u čijem ste pisanju i Vi sudjelovali. To
24 je 203 po 65ter. Vidíte li to sad na ekranu na Vašem jeziku?

25 O: Da, vidim: "Zapovest za odbranu i aktivna borbena dejstva operativni
26 broj 7."

27

28

29

30

1 [Pretresno vijeće i sekretar se savjetuju]

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je najbolje da se to stavi
3 također i na grafoskop. A ne, nemamo. Čak ni Optužba.

4 Gospodine Thayer, imate li kopiju na papiru ovog dokumenta na engleskom?

5 [Sudije vijećaju]

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Jeste li pronašli papirnatu verziju ili
7 ne?

8 G. THAYER: [simultani prevod] Poslali smo po papirnatu verziju,
9 gospodine predsjedavajući.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U međuvremenu, mislim da će
11 prevoditelji morati biti strpljivi, potruditi se da naprave što je u njihovoj
12 moći. Mi sami nastojimo odvagnuti situaciju i pronaći najbolje rješenje, jer će
13 se ovo ponavljati, a svakako bismo Vam željeli olakšati život.

14 Izvolite, gospodine Thayer. Nastavite.

15 G. THAYER: [simultani prevod]

16 P: Gospodine, da li Vam je poznat ovaj dokument?

17 O: Jeste.

18 P: Molim da prijeđemo na posljednju stranicu svake od verzija. To je 20.
19 stranica na engleskom, odnosno 10. na B/H/S-u. Molim da pogledamo dno stranice.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li vidite ovdje Vaš potpis, gospodine, i Vaše ime? Tu gdje stoji
2 "sačinio", "izradio".

3 O: Vidim.

4 P: U redu. Da li se slažemo da je ovo naređenje korpusa došlo iz
5 direktive 7 - to je onaj P5, o kojem ste dosta govorili tokom svjedočenja - i da
6 ta je direktiva nešto ranije tokom marta, poslana iz Glavnog štaba korpusu? Da
7 li se slažete s time, gospodine?

8 O: Ovaj, želeo bih da pojasnim nešto.

9 P: Izvolite.

10 O: General Krstić je rukovodio izradom ove zapovesti, ovog dokumenta.
11 Ovaj pojam "izradio" odnosi se na tehničku stranu. To znači da je daktilograf
12 napisao moje ime samo zato što bi to po pravilu trebalo da budem ja koji, kao
13 tehničko lice, koje skuplja priloge i pravi, oblikuje zapovest da ona ima...
14 dobije ovaku formu kakvu je dobila. U vreme izrade ove zapovesti ja sam radio
15 šemu odluke na karti, a to je crtanje karte, tako da nisam sadržaj ove
16 zapovijesti, nisam ulazio u problematiku sadržaja ove zapovesti. Mislim da je
17 Krstić koristio i direktive i ostale akte koji su korišćeni za izradu ove
18 zapovesti.

19 P: U redu. Upravo ste rekli da smatrate da je general Krstić koristio
20 neke dokumente koji se obično ne bi koristili. Možete li reći Raspravnom vijeću,
21 po Vašem sjećanju, koji su to dokumenti bili o kojima se radilo?

22 O: Pa uglavnom su to direktive broj 7 i 7/1, koje je on na svoj način,
23 ja ne znam kako, ovaj, pomenuo u početku ove zapovesti kao izvor odakle je crpio
24 sadržaj ove zapovesti. Sve ostalo je forma koja je ustaljena i to školovani
25 oficiri znaju dobro da rade.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Živanoviću.

2 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Htio bih da se svjedoku pokaže cijeli
3 tekst ovog dokumenta kako bi pogledao datume, jer mislim da on govori o drugom
4 nekom dokumentu, jer ga nije vidio.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala, gospodine Živanoviću.
6 Gospodine Thayer, što Vi kažete na to?

7 G. THAYER: [simultani prevod] Pa svakako mu možemo ponovo pokazati prvu
8 stranicu. Datum je tamo: 20. mart 1995. Mislim da bi se svjedok složio da je to
9 samo nekoliko tjedana nakon što je Glavni štab izdao direktivu 7 korpusu.

10 P: Gospodine, da se nadovežemo na ovaj komentar koji ste Vi iznijeli u
11 vezi sa direktivama 7 i 7/1 i o tome da general Krstić se obično ne bi koristio
12 njima da izradi naređenje za borbena dejstva - ovakvo naređenje kakvo sad
13 gledamo. Zar ne bi upravo ta dva dokumenta ili barem direktiva 7 bila upravo
14 takva vrsta dokumenta koje bi komanda Drinskog korpusa koristila u provedbi
15 namjera Vrhovne komande koje su prenesene preko direktive 7 i preko Glavnog
16 štaba?

17 O: Dobro je što je gospodin Živanović rekao da se radi o dokumentu
18 druge...drugog... o drugom dokumentu u odnosu na onaj koji sam ja mislio. Ovo je
19 ipak drugi dokumenat i on je rađen u martu mjesecu kada Krstić nije bio tamo,
20 prema tome, ovo je drugi dokumenat. Sad možemo ponovo o njemu govoriti. Očito da
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sam ja, ovaj, bio u operativno-nastavnom odeljenju i zastupao generala Krstića,
2 odnosno tada pukovnika Krstića, i da sam bio nosilac izrade ovoga zadatka. Ja
3 nisam... očito je vidljivo da nisam imao uvida u ove direktive i tako ih nisam
4 ni spominjao.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Thayer.

6 Gospodine Laziću, Vi ste maločas rekli da je general Krstić spomenuo
7 direktive 7 i 7/1, kao izvor za ovo. Da je to spomenuo na početku naređenja,
8 ovog naređenja. Možete li me uputiti na dio ovog naređenja gdje se to spominje?

9 SVJEDOK: Upravo sam to maloprije objasnio da sam mislio da se radi o
10 zapovesti za Srebrenicu, a ovo je druga vrsta... ovo je druga zapovest koja je
11 mnogo ranije pisana u odnosu na Srebrenicu. To u onoj zapovesti za Srebrenicu
12 Krstić se oslanja na direktive 7 7/1.

13 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala Vam.

14 G. THAYER: [simultani prevod]

15 P: Gospodine, sada da vidimo da li se slažemo u vezi s nekim pitanjima.
16 Sjećate se da Vam je već nekoliko puta pokazan dokument P5? To su učinile neke
17 od mojih kolega ovdje. Datum koji nosi direktiva 7 jest 8. mart, a negdje 17.
18 marta direktiva je dostavljena korpusu. Da li se slažete? A mogu Vam pokazati
19 dokument ako želite.

20 O: Ne treba da pokazujete. Slažem se sa vašom konstatacijom.

21 P: Taj dokument koji nam je sada na ekranu, to je 203 po pravilu 65ter,
22 a naslov mu je: "Zapovest za odbranu i aktivna borbena dejstva op. Broj 7". Moje
23 pitanje je: zar ne proizlazi ovaj dokument iz direktive 7 Glavnog štaba, koji je
24 korpus, prema Vašem iskazu, primio negdje u martu 1995.?

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Laziću, prije nego što
26 odgovorite...

27

28

29

30

1 se radi o direktivi broj 7 Glavnog štaba ili nekog drugog.

2 G. THAYER: [simultani prevod] Pa, mislim da možemo govoriti o njemu kao
3 o dokumentu Glavnog štaba ili Vrhovne komande, jer znamo da je Glavni štab bio u
4 to uključen. Glavni štab je proslijedio zapovijed, odnosno direktivu, korpusu.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Mi, dakako, kažemo da je to dokument
6 Vrhovne komande.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Nastavimo.

8 Gospodine Laziću, izvolite.

9 G. THAYER: [simultani prevod]

10 P: Da li želite, gospodine Laziću, pogledati cijeli dokument prije nego
11 što nastavimo?

12 O: Ne moram da gledam, ako nešto nećete pitati iz njega.

13 P: Pa, svakako ću to činiti, gospodine. Pa, možda biste željeli
14 pogledati dokument prije nego što Vas uputim na neke njegove dijelove. Izvolite.
15 Ako ne, onda možemo odmah prijeći na neke konkretne dijelove dokumenta.

16 O: Pređite na konkretne dijelove.

17 P: Prije svega bih želio da pogledamo neke stručne aspekte ovog
18 naređenja, zapovijesti. Vi ste rekli da ste Vi upravo surađivali u tim nekim
19 tehničkim aspektima - nazovimo ih - ovog dokumenta. Direktiva 7 koja je došla do
20 korpusa, dala je zadatak korpusu da isplanira nekoliko operacija. Ova zapovijest
21 koju ste Vi izradili odnosi se na neke od tih operacija, na nekolicinu. Je li
22 tako?

23 O: Da.

24

25

26

27

28

29

1 P: Jedna od tih operacija bila je operacija Spreča 95. Je li tako?

2 O: Tako je.

3 P: To se spominje u direktivi 7 koju je primio Drinski korpus i ponovo
4 se spominje u ovom dokumentu. Je li tako?

5 O: Da.

6 P: Ako se sjećam dobro, Spreča 95 trebala se odvijati na lokaciji
7 sjeverno-sjeverozapadno od Zvornika. Da li se sjećate?

8 O: To je operacija koja se težišno izvodi na prostoru Istočno-bosanskog
9 korpusa, a zahvata deo Drinskog korpusa, odnosno severo... severnozapadni deo
10 Zvorničke brigade.

11 P: Ova informacija koju ste nam upravo dali sadržana je kako u direktivi
12 7, koja je došla do korpusa, tako i u ovom dokumentu koji ste Vi izradili, zar
13 ne?

14 O: Da.

15 P: Gospodine, da li se sjećate da je Spreča 95 u stvari isplanirana i da
16 je započela u proljeće 1995? Da li se sjećate toga?

17 O: Da. Veoma bledo mi je u sjećanju.

18 P: U redu. Kasnije ćemo doći na još neke dokumente koji se tiču Spreče.
19 Prema ovoj zapovesti koju ste Vi izradili, Spreču 95 trebala je... nakon Spreče
20 95 trebala je uslijediti operacija oslobađanja Goražda i praktički svodenja
21 Goražda na gradski, urbani prostor. Da li se sjećate toga gospodine?

22 O: Sjećam se, ali veoma slabo.

23 P: Prema ovom dokumentu, gledamo na 6. stranicu na engleskom i 3.
24 stranicu na bosanskom, ako želite pratiti, naziv te operacije trebao je biti
25 "Zvijezda", ako sam to dobro izgovorio. Da li Vas to na nešto podsjeća?

26

27

28

29

30

1 Pogledajte 3. stranicu na bosanskom, ako želite.

2 O: Ovo se radi o posebnoj operaciji koja bi trebala da se izvodi i sa...
3 u sadejstvu sa Sarajevsko-romanijskim korpusom i Hercegovačkim korpusom. I
4 "Zvezda 95" je po planini Zvijezda, najverovatnije. Nije najverovatnije, nego
5 jeste, ovaj. Uglavnom se za nazive uzimaju centralni objekti na kojima se ili
6 blizu kojih se izvode borbena dejstva.

7 P: A nakon operacije Goražde trebala je uslijediti strateška operacija
8 pod vođstvom Glavnog štaba. Sjetit ćete se da se to nalazi u direktivi koja je
9 došla do Vas, direktivi 7 koja je došla do korpusa. Ta se strateška operacija
10 trebala nazivati Prozor 95. Da li se toga sjećate?

11 O: Ne mogu... Ne mogu se tačno setiti detalja toga sadržaja, ali
12 verovatno jeste tako.

13 P: Nešto ste nam rekli o Vašem sudjelovanju u izradi ovog dokumenta.
14 Možete li biti malo konkretniji? Kakva je bila Vaša funkcija kao načelnika
15 operativno-nastavnog odjeljenja Drinskog korpusa u izradi ovog dokumenta?

16 O: Pa, najverovatnije da sam bio nosilac izrade ovoga dokumenta. To
17 znači da sam prikupljao podatke od organa koji su obavezni da napišu svoje
18 tačke, ovaj, i sadržaje koji ulaze u zapovest. Od... Obzirom da je tada bio
19 komandant Živanović u komandi, verovatno je on napisao tačku 4 koja se zove
20 "Odluka" - ja nisam tu tačku pisao - i tačku 5 koja se odnosi na zadatke
21 potčinjenih jedinica. To piše komandant. Prema tome, moje je bilo da tehnički

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 uobličim zapovest, da bude dokumenat onako kako se pravi i da se to, ovaj,
2 završi kako treba. To je bio moj zadatak.

3 P: Malo smo detaljnije pogledali ovaj dokument i prodiskutirali ga, i
4 pošto smo vidjeli koje se to operacije opisuju ovdje, a koje se spominju i u
5 direktivi broj 7 koja je došla do Drinskog korpusa, nakon svega toga možemo li
6 se složiti da ovaj dokument u stvari proističe iz direktive 7?

7 O: Očito da je ovaj... ovu tačku pisao komandant korpusa, jer je on imao
8 u svojim rukama direktivu broj 7 Vrhovne komande Oružanih snaga Republike Srpske
9 i da je on iskoristio da putem... ovim putem upozna i one koji dobijaju ovu
10 zapovest sa dugoročnim zadacima koje ima Drinski korpus.

11 P: Ako sam Vas dobro razumio, rekli ste da je ovaj dokument koji ste Vi
12 pomogli izraditi na nivou Drinskog korpusa, da je taj dokument Vaš komandant
13 iskoristio kako bi informirao korpus o općim strateškim ciljevima koji su
14 obuhvaćeni i opisani u direktivi 7 Vrhovne komande. Je li to tačno?

15 O: Ne korpus, nego samo komandante korpusa kojima ova zapovest ide na
16 ruke.

17 P: Nisam siguran da sam sad Vaš odgovor baš shvatio. Pokušat ću iznova.

18 O: Dozvolite da ja kažem.

19 P: Izvolite.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ova zapovest ide komandantima brigada. Znači, tamo gore piše u
2 naslovu kome je upućena. I ovo je upoznavanje komandanata brigada sa sadržajem
3 koji predstoji u dužem vremenskom periodu Drinskom korpusu. Očito je komandant
4 odlučio da tako uradi. Ne vidim drugi razlog da se sve ovo piše za jedno
5 naređenje.

6 P: U redu. Mislim da vidim gdje je došlo do zbrke. Kad sam Vas pitao
7 maločas, odnosno bolje možda da samo ponovim svoje pitanje. Vi ste sad rekli da
8 je ovaj dokument čijoj ste izradi Vi potpomogli, da je taj dokument Vaš
9 komandant iskoristio da informira korpuse. Dakle, sad kad sam rekao "korpus", to
10 se može shvatiti korpus ili korpuse. Nisam mislio samo na Drinski korpus, nego
11 sam mislio da informira korpuse i potčinjene komande.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Živanović

13 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Pa, svjedok nikada nije spomenuo
14 strateške ciljeve. On je samo rekao "dugoročne ciljeve".

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa koja je razlika između strateških i
16 dugoročnih?

17 G. THAYER: [simultani prevod] U svakom slučaju, gospodine, idem... ja ću
18 prijeći na nešto drugo.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koja je razlika? Jer pretpostavljam da
20 strategija obuhvaća i kratkoročne i dugoročne planove.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Svjedok je u početku svjedočio o
2 strateškim ciljevima.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Laziću, ako Vi
4 možete odgovoriti na to pitanje, da ne gubimo sad vrijeme, a onda ćemo za tri
5 minute ići na pauzu.

6 SVJEDOK: Strateški ciljevi su nešto drugo, a ovde se govori o zadacima
7 Drinskog korpusa za određeni vremenski period. Prema tome, za... još jedanputa
8 možda sam pogrešno se izrazio, rekô da se upoznaju komandanti korpusa. Ne
9 komandant korpusa. Komandant Drinskog korpusa ne može upoznavati komandante
10 korpusa drugih, nego svoje potčinjene komandante. Možda je ova zapovest za
11 odbranu iskorišćena da se upoznaju potčinjeni komandanti u Drinskom korpusu sa
12 ciljevima i zadacima koje ima korpus u narednom periodu. Ako sam sad bio
13 jasniji.

14 G. THAYER: [simultani prevod]

15 P: Jeste, gospodine. Mislim da smo riješili zbrku koja je nastala
16 vjerojatno iz samo jedne riječi. Ja sam i mislio samo na jedan korpus. Da
17 dovršimo ovo pitanje. Kada se general Krstić koristio ovim dokumentom da
18 obavijesti Drinski korpus i njemu potčinjene komande o ovim dugoročnim
19 ciljevima, kad je, dakle, ovim dokumentom to želio učiniti, informirati sve
20 potčinjene u Drinskom korpusu, oslanjao se pri tom na direktivu broj 7 koju je
21 primio od pretpostavljene komande. Je li to točno?

22 O: Jeste.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau.

24 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Mislim da je svjedok već nekoliko puta
25 rekao, već tri puta rekao da je koristio ovaj dokument da bi obavijestio

26

27

28

29

30

1 komandante potčinjenih jedinica, a tužitelj ponavlja da se taj dokument koristio
2 kako bi se obavijestio Drinski korpus i potčinjene jedinice. Ja mislim da ovaj
3 dokument proizlazi iz, dakle dolazi iz Drinskog korpusa, dakle, ne vjerujem da
4 je dokument korišten da bi se informirali ljudi koji su ga pisali.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Hvala gospođo Fauveau.

6 Gospodine Thayer, šta Vi na to kažete?

7 G. THAYER: [simultani prevod] Pa ja, iskreno govoreći, ne shvaćam
8 prigovor. Mislim da je svjedok to razjasnio. Mislim da smo riješili zbrku, ako
9 je postojala. Dakle, ne shvaćam prigovor. Mislim da je to sad jasno u zapisniku.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Idemo na pauzu. 25 minuta.

11 Hvala.

12 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

13 ... Početak pauze u 10.29h

14 ... Sjednica nastavljena u 10.58h

15 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

16 Izvolite sjesti.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer, kažu mi da je
18 sljedeći svjedok već ovdje, ali budući da ste Vi ranije rekli da će Vam trebati
19 otprilike tri sata, to znači da nećete sa ovim svjedokom završiti danas. Ili čak
20 i ako završite danas, nema smisla da ovog sljedećeg svjedoka zadržavamo ovdje u
21 zgradi.

22 G. THAYER: [simultani prevod] Da. To je točno. Ja sam već o tom
23 obavijestio moje kolege.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Ne želim da svjedok ovdje čeka.

25 Da li se slažete s time, gospodine Živanoviću?

26 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, svakako. Ali meni nije bilo poznato
27 da je on već doveden ovamo.

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Molim onda sekretara da
2 organizira da se svjedok odvede iz zgrade.

3 Izvolite, gospodine Thayer.

4 G. THAYER: [simultani prevod] Dobro jutro još jednom.

5 P: Pukovniče, htio bih sada samo da razjasnimo konfuziju do koje je
6 došlo neposredno prije pauze. Razgovarao sam s mojim uvažanim kolegom iz Obrane
7 Miletića kako bih pokušao razjasniti nešto od te konfuzije. Radi se jednostavno
8 o korištenju riječi u prijevodu. Ako gledamo ovaj dokument, "Naređenje broj 7
9 Drinskog korpusa", kad general Živanović - ja sam pogrešno rekao general Krstić
10 - kad je general Živanović koristio ovaj dokument da putem njega obavijesti
11 podređene komande Drinskog korpusa, drugim riječima brigade Drinskog korpusa o
12 njegovim dugoročnim ciljevima, on se oslanja na direktivu broj 7 koju je on
13 primio od svoje nadređene komande. Da li je to točno?

14 O: On je primio to od Vrhovne komande. Zapravo, primio je preko... preko
15 nadređene komande. Znači, direktiva je Vrhovne komande, ali je on primio preko
16 nadređene komande.

17 P: Isto tako, on je brigadama Drinskog korpusa prenio te dugoročne
18 ciljeve sadržane u direktivi broj 7 koja je došla od njegove nadređene komande.
19 Da li je to točno?

20 O: Da.

21 P: Vi ste ovdje izjavili da je general Krstić bio odsutan. Možete li
22 Raspravnom vijeću reći zašto je on bio odsutan?

23 O: Ja vjerujem da je poznato da je Krstić imô nesreću da izgubi nogu,
24
25
26
27
28
29
30

1 baš, ja mislim, uoči 1. januara 1995. godine i da je zbog toga bio odsutan. Zbog
2 lečenja.

3 P: S tim u vezi hoću Vam pokazati 3329, po 65ter. Pogledajte ovaj
4 dokument, pročitajte ga i recite mi kad možemo o njemu govoriti.

5 O: Video sam dokumenat.

6 P: Znači, ovaj dokument koji nosi datum 20. mart 1995., to je isti datum
7 kao i prethodni dokument koji smo gledali, je dokument kojim ste Vi formalno
8 imenovani da zastupate generala Krstića kao načelnika štaba Drinskog korpusa,
9 zar ne?

10 O: Da.

11 P: Kao načelnik operativnih poslova i obuke, Vi ste uvijek simultano
12 bili i zamjenik načelnika štaba, zar ne?

13 O: Da, tako po formaciji piše.

14 P: Možete li Raspravnom vijeću objasniti kako je to da ste Vi ovdje
15 imenovani da zastupate načelnika štaba? Kako je to utjecalo na Vaše redovne
16 zadatke i dužnosti?

17 O: Pa, naravno da se povećavaju naponi i angažovanost u poslu, ali to
18 nije trebalo da znatno omete mene u radu na dužnosti operat... načelnika
19 operativno-nastavnog organa. Jer deo poslova načelnika štaba preuzeo je i
20 komandant korpusa na sebe, a ja sam, ono što sam mogao da, od načelnika štaba
21 radim, radio.

22 P: Pretpostavljam da je u odsutnosti generala Krstića, tokom tog
23 perioda, general Živanović morao se na Vas češće oslanjati, budući da ste Vi
24 sada povrh Vaše redovne dužnosti imali još ovu naknadnu dužnost zastupanja?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Vratimo se sada na 203, po 65ter. To je naređenje broj 7 Drinskog
3 korpusa. Vi ste koordinirali sve te različite organe, prikupljali informacije od
4 njih i onda sačinili ovaj dokument koji mi sad ovdje gledamo, zar ne?

5 O: Da.

6 P: I Vi ste procijenili i prekontrolirali ovaj dokument prije nego što
7 ste ga dostavili Vašem komandantu. Mislim tu reći: Vi ste jednostavno pokušali
8 vidjeti ima li to što unutra piše sve skupa smisla kao jedno naređenje, zar ne?

9 O: Ako sam imô vremena da detaljno gledam, možda jesam. Ali obavezno se
10 to mora prelistati u... da se vidi da li je... da li su sve tačke poredane onako
11 kako to zahtijeva pravilo i ako se ima vremena čita se i sadržaj. Ne znam tačno
12 jesam li ja sve ovo detaljno proučio.

13 P: Nekoliko riječi sada o direktivi broj 7 Vrhovne komande. To je došlo
14 u korpus neposredno prije nego što je napisan ovaj dokument ovdje. Kad je Glavni
15 štab pomagao Vrhovnoj komandi u sačinjavanju direktive broj 7, tko je
16 konzultiran u Drinskom korpusu da bi se zadaci Drinskog korpusa mogli
17 inkorporirati u direktivu broj 7 Vrhovne komande?

18 O: Nije korišteno, ovaj, tako... takva praksa da kad Glavni štab piše
19 direktivu, da konsultuje potčinjene jedinice. Ja ne znam za takvu vrstu prakse i
20 pretpostavljam da niko nije iz Drinskog korpusa učestvovao u pomoći oko izrade
21 direktive broj 7.

22 P: Znači, Vi sada ovdje izjavljujete da je samo Glavni štab, koristeći
23
24
25
26
27
28
29
30

1 svoje vlastite resorse, određivao koji će biti zadaci, dužnosti i odgovornosti
2 raznih korpusa u ovom dugoročnom dokumentu.

3 O: Da. Jer ja ne znam baš da li su možda komandanti korpusa imali
4 nekakvu vrstu saradnje sa Glavnim štabom. To ne znam zato što taj nivo
5 komandovanja ja ne mogu da znam šta radi.

6 P: Ovaj dokument 203 koji sada gledamo, pogledajmo 8. stranu na
7 engleskom, 4. strana na B/H/S-u. Ovdje se spominje definitivno oslobođenje
8 drinske doline.

9 U vezi s tim ja Vas želim pitati sljedeće: Vi ste jučer izjavili da je
10 operacija Krivaja 95 - to je strana 21 transkripta, jučerašnjeg transkripta -
11 bila prvi pokušaj da se izvede bilo kakva akcija u vezi sa Srebrenicom.

12 O: Da. Toga nivoa, odnosno sa takvim cilje... sa takvim, ovaj, zadacima
13 i ciljevima.

14 P: Oslobođanje Srebrenice i gornjeg i srednjeg Podrinja bili su ciljevi
15 vlade i vojske bosanskih Srba gotovo više od dvije godine prije nego što ste Vi
16 napisali ovaj dokument 20. marta 1995. Zar ne?

17 O: Da.

18 P: A oslobođanje tog područja značilo je prisiljavanje muslimanskog
19 stanovništva da napusti to područje, zar ne?

20 O: Nije baš, ovaj, operacija planirana za tako nešto. Ja mislim da se
21 može iz zapovesti za izvršenje tog zadatka videti da nije imalo za cilj
22 prisiljavanje muslimanskog stanovništva, već razdvajanje enklava. U što se
23 kasnije ta operacija pretvorila, ja to ne znam, jer nisam učestvovô.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, još ćemo doći na borbenu zapovest za Krivaju 95, kasnije.
2 A sada Vam ja želim skrenuti pažnju na to da se i vojno i političko rukovodstvo
3 više od dvije godine bavilo time da se muslimansko stanovništvo silom istjera iz
4 područja koje je obuhvaćalo Srebrenicu, te gornje i srednje Podrinje. Vi ste
5 bili u Glavnom štabu. Vi ste bili pomoćnik načelnika za operativne poslove od
6 juna 1992. do maja 1993. Da li je to tačno?

7 O: Da.

8 P: Mislim da ste ovdje izjavili da kad ste Vi bili tamo da nije bilo
9 dovoljno osoblja u štabu, zar ne?

10 O: Da.

11 P: Možete li nam opisati kako je činjenica da nije bilo dovoljno osoblja
12 u štabu utjecala na Vaše dužnosti i radne zadatke, dok ste Vi radili u Glavnom
13 štabu?

14 O: Uglavnom su oni organi koji su postojali u Glavnom štabu bili
15 maksimalno angažovani da stignu da izvrše sve svoje zadatke. To znači da se
16 radilo možda više i duže nego što bi se radilo da su bili popunjeni 100%.

17 P: Jeste li ustanovili da su štapski oficiri poput Vas ponekad imali
18 veće odgovornosti, odnosno dužnosti, nego što bi inače imali, upravo zbog
19 nedovoljnog broja ljudstva u štabu?

20 O: A to nije slučaj, obzirom da se vodilo računa o zakonitostima. Tako
21 da je komandant i načelnik štaba su bili ta lica koja su komandovala i nije
22 postojala nikakva šansa da neko drugi uđe u tu oblast komandovanja.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Naravno. Ja ne mislim na to da bi se netko ubacio u oblast
2 komandovanja. Ja govorim sada o tome, odnosno želim Vas pitati, da li ste Vi i
3 Vaše kolege unutar Vaših specijaliziranih područja, ponekad uzimali više
4 odgovornosti na sebe zbog toga što nije bilo osoblja u štabu?

5 O: Ne bi se moglo tako reći, "više odgovornosti", ali više posla, da.

6 P: Gospodine, da li Vam je poznata direktiva za daljnje operacije VRS-a?
7 To je direktiva broj 4.

8 O: Možda sam površno još sećam takve... tak... tak... sadržaja, premda
9 meni nije bila ni dostupna dir... nijedna direktiva. Ja sam mogô samo da saznam
10 od načelnika štaba inserte iz te... iz tih direktiva.

11 P: Pogledajmo sada tu direktivu broj 4. To je broj 29, po 65ter.

12 Vi ste jučer svjedočili o Vašim saznanjima, o Vašem iskustvu i o tome
13 kako Vi poznajete direktive i iz Vrhovne komande i iz Glavnog štaba. Možete li
14 Raspravnom vijeću opisati kakvu ste ulogu Vi i Vaš odjel imali prilikom
15 sačinjavanja direktive broj 4? Ako Vam treba vremena da pogledate ovaj dokument,
16 molim Vas da to učinite. Ako je potrebno mogu Vam to dati i na papiru.

17 O: Neka brž... da se malo brže, ovaj, da pogledam dokumenat. Neka malo
18 brže lista. Dalje, dalje.

19 SUDIJA AGIUS: /prevod engleskog transkripta: "Gospodin Živanović."/

20 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Možda je bolje dati to svjedoku na
21 papiru.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. THAYER: [simultani prevod] Da, imamo kopiju na papiru.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim sudskog poslužitelja da pomogne.

3 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Thayer, dok on to čita, Vaše
4 pitanje na strani 34, 19. redak do retka 19. na strani 25... redak 19. do 25.
5 Jeste li to pronašli? Pratite li me?

6 Iako je svjedok odgovorio "da", mislim da nije odgovorio na prvi dio
7 Vašeg pitanja. Hoćete li se Vi baviti tim dijelom?

8 G. THAYER: [simultani prevod] Upravo to sada i radim. Da. Ja sam shvatio
9 da je on odgovorio na drugi dio pitanja, a ne i na prvi dio pitanja.

10 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Samo za zapisnik, mislim da je on
11 odgovorio na to odmah prije toga. On je odgovorio na to pitanje, ali mislim da
12 moj uvaženi kolega nije bio zadovoljan sa tim odgovorom, pa je zbog toga on
13 postavio još jedno pitanje. Ali mislim da neposredno prije toga svjedok odgovara
14 na pitanje.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, hajde da nastavimo. Da čujemo
16 sljedeće pitanje gospodina Thayera.

17 G. THAYER: [simultani prevod]

18 P: Pogledajmo sada 5. stranu direktive ne engleskom, a to je 11. na
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 B/H/S-u. To možete pronaći pri vrhu stranice. To je odjeljak D, 4. paragrafa. Ja
2 sam Vam to označio, tamo vidite i ovaj plavi papirić. Vidite li to?

3 Pročitacu zadatak Drinskog korpusa.

4 "Sa sadašnjih položaja glavnim snagama krajnje uporno braniti Višegrad
5 (brana), Zvornik i koridor, a ostalim snagama u širem prostoru Podrinja
6 iznuravati neprijatelja, nanijeti mu što veće gubitke i prisiliti ga da sa
7 muslimanskim stanovništvom napusti prostore Birača, Žepe i Goražda."

8 Da li se Vi sjećate da je takav zadatak dât Drinskom korpusu dok ste Vi
9 bili u Glavnom štabu?

10 O: Ne mogu se sjetiti, jer ovu direktivu je radio načelnik štaba i
11 dostavio direktno komandantima korpusa. Ja tada nisam bio upoznat sa detaljnim
12 sadržajem ove za... ove direktive.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak.

14 Gospođa Fauveau.

15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da bi bilo pravičnije
16 prema svjedoku da mu se pokaže cijeli taj paragraf ili da se pročita u zapisniku
17 ili da mu se dâ vremena da pročita. Jer pročitati samo ovaj dio tog paragrafa
18 bez sljedećeg dijela mogao bi biti način da se izbjegne pravo značenje tog
19 paragrafa.

20 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, svjedok je imao priliku da
21 pogleda dokument. Želio bih nastaviti sa ispitivanjem.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, i ja mislim.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Nastavite.

2 A u međuvremenu, gospodine Ostojić i gospodine Nikolić, upravo nam je
3 rečeno da je sekretar donio odluku kojom gospodin Predrag Nikolić zamjenjuje
4 gospodina Meeka kao subranioca.

5 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

6 G. THAYER: [simultani prevod]

7 P: Gospodine, da li se sjećate koje je sve korake poduzeo Drinski
8 korpus, u skladu sa direktivom broj 7, da oslobodi Podrinje? Ne. Krivo sam
9 rekao. Direktiva 4, to sada gledamo. Da li se sjećate koje je korake poduzeo
10 Drinski korpus u skladu sa direktivom 4 da izmjesti muslimansko stanovništvo, da
11 oslobodi to područje?

12 O: Ja mislim da Drinski korpus nije imao snaga i mogućnosti da se
13 pozabavi tim zadacima i da su ti zadaci prolongirani više od, zapravo sve do
14 1995. godine.

15 P: Pogledajmo sada nekoliko dokumenata. Prvo, molim Vas, 3029. Vidite li
16 taj dokument pred Vama?

17 O: Da, vidim.

18 P: Ovo je dokument od 24. novembra 1992., naređenje komande Drinskog
19 korpusa Zvorničkoj brigadi. Za potrebe zapisnika želim reći da postoji greška u
20 engleskoj verziji na samom početku gdje se spominje broj strogo povjerljivo.
21 Tamo stoji 3 /u engleskom transkriptu: "02/3"/, a ako pogledamo original, treba
22 biti 02/5.

23 Dakle, ako pogledate sada direktivu 4, složiti ćete se sa mnom da ovo
24 ovdje što se spominje, "Direktiva, strogo povjerljivo broj 02/5", da je to ona
25 direktiva broj 4 koju smo ranije gledali. Jer i datum i broj djelovodnika

26

27

28

29

30

1 odgovaraju.

2 O: Nisam razumio pitanje.

3 P: Pitanje je jednostavno: da li se u ovom dokumentu na početku teksta
4 spominje direktiva 4? Drugim riječima, da li ovo ovdje što piše, "Direktiva,
5 strogo povjerljivo broj 02/5", od 19.11.1992., da li je to direktiva 4? Možete
6 nam to potvrditi?

7 O: Očito da sadržaj ove 1. tačke proizilazi iz dir... reklo bi se iz
8 direktive.

9 P: Gledamo sad 1. paragraf.

10 "Glavnim snagama i sredstvima, uz primjenu aktivnih dejstava, nanositi
11 neprijatelju što veće gubitke, iznuravati ga, razbiti ga ili prisiliti na
12 predaju, a muslimansko stanovništvo prisiliti da napusti prostor Cerska, Žepa,
13 Srebrenica i Goražde."

14 Sjećate li se tog zadatka kojeg smo već vidjeli u direktivi broj 4?
15 Sjećate li se da je Drinski korpus taj zadatak prenio jednoj od svojih brigada,
16 odnosno konkretno Zvorničkoj?

17 O: Ne sećam se, jer ja 1992. godine nisam bio u Drinskom korpusu. Bio
18 sam u Glavnom štabu. Moram samo da napomenem da je onaj ko je ovakav zadatak dao
19 Zvorničkoj brigadi, očito nije vodio računa da Zvornička brigada nema mogućnosti
20 da realizuje takav zadatak, jer je on preveliki zalogaj za tu brigadu. Ali je u
21 to vrijeme Zvornik bio dosta sveden na uzak prostor i komunikacija Zvornik-
22 Konjević Polje nije bila prohodna, pa se to očekivalo da Zvornička brigada
23 taj... tu komunikaciju oslobodi - što ovde piše, u nastavku ove 1. tačke.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, možete li onda Raspravnom vijeću objasniti kako je
2 činjenica da je lokalno muslimansko stanovništvo bilo prisiljeno napustiti ta
3 područja, na bilo koji način povezana sa oslobađanjem ceste?

4 O: Rekô sam da ne znam kako je mogao autor ovoga naređenja da napiše
5 ovako radikalne ciljeve za jednu brigadu. Prema tome, očito je prepisana
6 rečenica iz... ili je dobijena od nekoga, takva rečenica, a da ne stoji, po meni
7 ne stoji, takav zadatak da se dâ jednoj brigadi. U svakom slučaju... U svakom
8 slučaju, ni sa Srebrenicom, ni sa Goraždom, ova... ni sa Žepom, ova brigada nema
9 nikakve veze.

10 P: Pogledat ćemo još neke slične dokumente. No, do tada, pređimo prije
11 na 2. stranicu na engleskom. To je 3. na bosanskom. Uskoro će Vam se pojaviti na
12 ekranu. Zanima nas paragraf C, "moralno-psihološke pripreme". Vidite li to
13 gospodine?

14 O: Vidim.

15 P: "Prije otpočinjanja bilo koje aktivnosti, pripadnike jedinice
16 upoznati sa značajnim ciljem te aktivnosti i ukazati da od ishoda i manjih
17 akcija, pa do ishoda operacije, zavisi i ostvarivanje cilja srpskog naroda, a to
18 jeste ostvarenje i stvaranje srpske države na ovim prostorima."

19 G. THAYER: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, koliko sam
20 vidio optuženik Miletić je na nogama.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Generale Miletiću.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 OPTUŽENI MILETIĆ: Ja ne razumem zašto advokati ne reaguju. Ovaj čovek
2 nije bio tad u Drinskom korpusu, nije pisô ovo naređenje, nije upoznat, nije ga
3 mogô ni znati. Id... i neprekidno ga, ovaj, tužioc ispituje po nečemu o čemu
4 nije upućen. Nek pita nekog drugog svjedoka koji bude adekvatan za... za ovu
5 vrstu dokumenta.

6 G. THAYER: [simultani prevod] Pa, prihvatit ću savjet i prijeći na nešto
7 drugo.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja nemam nikakvih komentara po tom
9 pitanju. Nastavite, gospodine Thayer.

10 G. THAYER: [simultani prevod]

11 P: Gospodine, ovo je moje prvo pitanje: ovaj dio koji smo upravo
12 pročitali pod moralom, u vrijeme kad ste Vi bili u Glavnom štabu, da li je Vaše
13 shvaćanje bilo da to predstavlja jedan cilj VRS-a, a pri tom mislim na
14 ostvarenje i stvaranje srpske države na tim prostorima? Kad ste Vi bili u
15 Glavnom štabu, je li to bilo Vaše shvaćanje stvari da je to jedan od ciljeva?

16 O: Moje lično shvatanje, mislite, o tome da se stvori srpska država na
17 tom prostoru? Pa, ja lično...

18 P: Ne, ne, gospodine. Moje pitanje je bilo jeste li Vi shvatili da je to
19 jedan od ciljeva VRS-a. Da li je to bilo Vaše shvaćanje ciljeva VRS-a?

20 O: Ja mislim da jeste, da je to asociralo na potrebu da se najmanje
21 akcije uspješno izvedu kako bi se oslobodio prostor gde je živeo... gde je
22 živelo srpsko stanovništvo i da se, ako je već kako je bilo 1992. godine,
23 razdvoje nacion... na nacionalnoj osnovi narodi u Bosni i Hercegovini, to je
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Gospodine Laziću, molim Vas onda
2 da odgovorite na ovo pitanje tužitelja.

3 SVJEDOK: Ja jednostavno mogu, kao moje osećanje da izrazim u tom smislu, a
4 ne mogu da govorim u ime VRS.

5 G. THAYER: [simultani prevod]

6 P: Pukovniče, ja ne tražim od Vas da Vi budete glasnogovornik ili
7 portparol VRS-a. Ono što Vas ja pitam je na temelju Vašeg rada, službovanja u
8 Glavnom štabu u domeni operativno-nastavnog odjeljenja, na temelju naređenja
9 koja ste vidjeli da su dolazila do Vas i koja su odlazila od Vas, da li je jedan
10 od ciljeva VRS-a bio da se razdvoje narodi Bosne i Hercegovine na etničkom
11 principu?

12 O: Ja mislim da je... da je osnovni cilj VRS-a bio da se, ovaj, odbrani
13 srpsko stanovništvo od napada koje smo imali sa druge strane i ako ne postoji
14 neko drugo rešenje, onda da se razdvojem... razdvojimo na nacionalnom principu -
15 da je to bio suštinski shvatanje svakog pojedinca VRS-a... VRS-a.

16 SUDIJA AGIUS: /prevod engleskog transkripta: "Samo trenutak. General
17 Gvero." /

18 OPTUŽENI GVERO: U ovom, ovoj tački C se pominje stvaranje države srpskog
19 naroda. Nigde se ne pominje nacionalno razdvajanje i odvajanje naroda. I drugo,
20 nigde nema u svetu države u kojoj žive samo pripadnici jednog naroda. Prema
21 tome, ostvarenje države srpskog naroda ne znači, bar kako ja vidim, i da se tu

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 govori o razdvajanju naroda po nacionalnim šavovima. Zato bi molio da se to ima
2 u vidu.

3 I druga stvar, ovde se radi o dokumentu Drinskog korpusa, a ne Glavnog
4 štaba. I ovo je formulisano u Drinskom korpusu. Hvala što ste me saslušali.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, generale Gvero.

6 Izvolite, gospodine Thayer.

7 Samo trenutak Vas molimo.

8 [Sudije vijećaju]

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavite, gospodine Thayer.

10 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala.

11 P: Gospodine, da li se sjećate da je tokom narednih nekoliko mjeseci nakon
12 izdavanja direktive broj 4, nakon što je Glavni štab izdao direktivu 4 i
13 dostavio je korpusima i u odnosu na zapovijed Drinskog korpusa koju ste upravo
14 vidjeli, da li se sjećate da je, dakle tokom narednih nekoliko mjeseci, VRS
15 proveo kampanju prisiljavanja lokalnog muslimanskog stanovništva da napusti
16 područja, podrinjska područja uključujući Cersku, Konjević Polje, Kamenicu i
17 Srebrenicu? Da li se sjećate toga?

18 O: Ne sećam se da je vršen pritisak na stanovništvo, al' da su se izvodile
19 aktivnosti na tom prostoru, sećam se.

20 P: Da li se sjećate da se ta operacija zvala Proboj?

21 O: Nije mi ostalo u sećanju tako nešto.

22 G. THAYER: [simultani prevod] Molim časni Sud za strpljenje, ali nastojim
23 skratiti i odustati od nekih pitanja tokom ispitivanja.

24 Dobro. Malo sam skratio ispitivanje.

25 P: Gospodine, želio bih Vam pokazati dokument 3373.

26

27

28

29

30

1 G. THAYER: [simultani prevod]
2 P: Pukovniče, recite mi kad pogledate dokument.
3 O: Video sam dokumenat.
4 P: To je dokument od 25.1.1993. To je hitna poruka generala Živanovića iz
5 komande Drinskog korpusa komandi Užičkog korpusa. Što je to bio Užički korpus?
6 O: Sama riječ kaže da je to bio, ovaj, korpus sa sedištem u Užicama.
7 P: A gdje se Užice nalaze?
8 O: U Srbiji.
9 P: A gdje točno geografski u Srbiji, u odnosu na istočne enklave, odnosno
10 Podrinje? Gdje se točno, u odnosu na njih, nalaze Užice? U odnosu na rijeku
11 Drinu. Ako nam možete pomoći.
12 O: To je zapadni deo Srbije. Jedan od gradova koji je, kad se ide od Drine
13 prema centralnoj Srbiji, jedan od većih gradova.
14 P: U redu. Pogledajmo ovaj prvi pasus u kojem stoji: "U cilju da što
15 revnosnije realizujemo postavljene nam zadatke po šifri Proboj, izvještavam Vas
16 da smo svim raspoloživim snagama ušli u aktivna borbena dejstva s namjerom
17 vezivanja što većih snaga neprijatelja, kako bi Vama i Vašim susedima obezbedili
18 što uspješnije izvršenje zadatka."
19 Gospodine, da li se sjećate zašto bi Drinski korpus komunicirao s korpusom
20 koji je smješten u Srbiji, preko rijeke, dakle s druge strane rijeke? Sad kad
21 ste pogledali ovaj dokument, recite nam na osnovu Vašeg iskustva?
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ne znam. Pretpostavljam da je general Živanović, odnosno pukovnik tada,
2 ovaj, mislio da obavesti da se... sa... na našoj strani, na teritoriji znači
3 koja je ovde naznačena, izvode borbena dejstva da bi taj korpus u Srbiji znao
4 šta se događa na ovom prostoru ovamo.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Odmah priznajem da nismo uložili prigovor na
7 nešto što ću ja sada reći tokom ispitivanja kolega koji su branili. Međutim, ovo
8 pitanje poziva na nagađanje. Odgovor svjedoka sam po sebi predstavlja
9 špekulaciju, po našem mišljenju. Sud bi trebao, u svakom slučaju, spriječiti
10 svjedoka da previše nagađa. Čini se da cijeli niz advokata ga želi pretvoriti u
11 neku vrstu kvazi-vještaka.

12 Moram biti fer prema gospodinu Thayeru i reći da - naravno ova neka
13 pitanja koja je postavio, dali su prigovore neki drugi - on je nastojao
14 razjasniti koje je osobno stajalište svjedoka i čega se on sjeća. Međutim, ako
15 se on sjeća nekih stvari osobno, onda to svjedoku treba tako i postaviti. U
16 suprotnom, treba ga spriječiti da nagađa.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse.

18 Što Vi kažete na to, gospodine Thayer?

19 G. THAYER: [simultani prevod] Ja, gospodine predsjedavajući, mogu
20 jednostavno postaviti sljedeće pitanje svjedoku...

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali on Vam je odgovorio da ne zna.
22 Dakle, to tako je rekao. I nakon toga je rekao šta on misli da bi to moglo biti.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Ali kamo Vas to vodi?

2 G. THAYER: [simultani prevod] Pa, mogu prijeći na nešto drugo, gospodine
3 predsjedavajući.

4 P: Svjedoče, pogledajte sljedeći paragraf gdje komandant Živanović opisuje
5 liniju dodira s neprijateljem i ona je: selo Kamenica, selo Cerska, tu je i
6 Sućeska, zatim Bratunačka brigada je na nivou Kravica, Bratunac, Žuti Most,
7 Voljevica, Sase. Dalje on kaže: "Nastojaćemo da u toku narednog dana presiječemo
8 komunikaciju Zeleni Jadar-Žepa."

9 Da li Vas je sad ovaj dokument uopće podsjetio na to da je VRS, naročito
10 Drinski korpus, bio posebno vojno uspješan u ovom periodu, jer je zauzeo te
11 lokacije koje su ovdje navedene?

12 O: Pa, očito da je Drinski korpus imô uspjeha, obzirom da se 1992. i 1993.
13 godine na tim prostorima mnogo odvijala dejstva, odnosno jednostrana dejstva
14 snaga 28. divizije. Možda tada nije bila tako... tako zvana, ali vojske Armije
15 BiH u Srebrenici koja je nanosila gubitke srpskim... srpskom stanovništvu na tom
16 prostoru i nije se moglo više tolerisati takvo ponašanje srebreničkih jedinica.
17 Moralo se ići u zaštitu stanovništva i ovaj... ovi... ova operacija je imala za
18 cilj da spasi stanovništvo srpsko na prostorima u Podrinju.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Gospodine, tokom mjeseci koji su prethodili Vašem preuzimanju komande
2 Gardijske brigade...

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer, samo trenutak. Da li
4 ste gotovi s ovim dokumentom?

5 G. THAYER: [simultani prevod] Jesam.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja bih želio postaviti jedno pitanje u
7 vezi s tim dokumentom. Molim svjedoka da pogleda posljednji pasus dokumenta koji
8 na engleskom stoji ovako: "Potpuno ćemo se držati Vašeg prijedloga u tački 3 i 4
9 u duhu Vašeg akta strogo povjerljiv broj 171-05/1."

10 Da li Vam to išta govori, gospodine Laziću? Je li Vam to išta znači?

11 SVJEDOK: Ne. Ne mogu da znam zato što sam bio u Glavnom štabu, a ovo je
12 komunikacija Drinski korpus - Užički korpus. Ne znam o čemu se radi.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li Vam to govori da je bilo prethodno
14 neke prepiske između Drinskog korpusa i Užičke jedinice?

15 SVJEDOK: [simultani prevod] Prema ovome što ovde piše, bilo je, ali ja to
16 ne znam.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

18 Izvolite, gospodine Thayer, možete nastaviti.

19 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala.

20 P: Gospodine, Vi ste preuzeli komandu nad Gardijskom brigadom u maju
21 1993., 21. ja mislim da je to bilo. Je li tako?

22 O: Jeste, ja mislim.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Nekoliko mjeseci prije Vašeg preuzimanja komande nad tom brigadom,
2 Gardijskom brigadom, Vaša Gardijska brigada je odigrala važnu ulogu u tim
3 dejstvima na podrinjskom području u ovoj operaciji Proboj. Je li tako?

4 O: Da.

5 G. THAYER: [simultani prevod] Molim da pogledamo 3369, dokument po pravilu
6 65ter.

7 P: Skrenuo bih Vam pažnju na 2. stranicu. To je 2. stranica na obje
8 verzije. Molim da na bosanskoj verziji pogledamo dno. Imam ovdje papirnati
9 primjerak koji će Vam možda olakšati situaciju, ali dobro je i ovako. Riječ je o
10 izdanju *Srpske vojske* iz januara 1994. u kojem se opisuju uspjesi Gardijske
11 brigade i ovdje je i intervju s Vama. Pogledajmo dio koji započinje ovako:
12 "Komandant ove elitne jedinice, Milenko Lazić, priča: 'Još polovinom decembra
13 1992. godine izdato je naređenje za osnivanje naše brigade i do 19. januara su
14 izvršene sve pripreme i omasovljenje, tako da Bogojavljanje slavimo kao dan naše
15 jedinice, a ona je u stvari Republika Srpska u malom. Svi problemi koji muče
16 našu mladu državu su otprilike isti kao i oni koje mi imamo - uspjesi takođe. Ovo
17 je manevarska, udarna i vatreno jaka brigada. Sva naređenja smo na vreme
18 izvršili, postigli zavidne rezultate i dalje ćemo nastaviti tako. I ne treba
19 nikada zaboraviti, mi imamo prirodno pravo da posedujemo svu srpsku zemlju.'"

20 Da li je to što ste Vi tamo rekli točno citirano?

21 O: Jeste.

22 P: Da li je ovo točno navođenje uspjeha Vaše jedinice?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Dobro, verovatno malo u propagadnim svrhama je to, ovaj, istaknuto malo
2 više, ali tačno je tako novinar naveo.

3 P: Jedinica je imala uspjehe u Cerskoj, zar ne?

4 O: Da. Prije moga dolaska u tu jedinicu, ta jedinica je dejstvovala na
5 prostoru Cerske i imala uspjeha.

6 P: Uspješna u Bratuncu?

7 O: Da.

8 P: Skivanima?

9 O: Gdje, u?

10 P: Skelanima? Ispričavam se zbog izgovora.

11 O: Ok. Skelani.

12 P: Da li je bilo uspjeha u Skelanima, dakle?

13 O: Prije nego što sam ja došao u tu jedinicu sećam se da je imala veoma
14 nezgodnu situaciju u selu Ratkovići, gde je operativac te brigade zarobljen sa
15 još dva vojnika i ni dan danas se ne zna gde je i šta je bilo sa tim ljudima.

16 P: Ja razumijem da ste Vi to zapamtili, no Vaša jedinica jest imala
17 uspjehe u Skelanima, a nakon toga i u Srebrenici, Goraždu i Žepi tokom te
18 operacije, zar ne?

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau.

20 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ne mislim da se ova jedinica može opisati
21 kao jedinica svjedoka, jer ovi uspjesi koje je sada spominjao tužilac,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dogodili su se mnogo ranije nego što je svjedok stigao u jedinicu.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možemo nastaviti. Mislim da pitanje
3 sasvim odgovara onom što stoji u tom paragrafu iz *Srpske vojske*.

4 G. THAYER: [simultani prevod]

5 P: Da li želite da ponovim pitanje ili ste ga shvatili? Vaša jedinica
6 jeste imala uspjeha u Skelanima, Srebrenici, Goraždu i Žepi u prvim mjesecima
7 1993.

8 O: Nije imala nikakvog uspjeha u Srebrenici, zato što nije ušla u
9 Srebrenicu. Nije imala nikakve veze sa Žepom i nije tada imala veze sa Goraždom.

10 P: Gospodine, da li znate što se dogodilo muslimanskom stanovništvu koje
11 je živjelo u Konjević Polju, Cerskoj i Kamenici, tokom te operacije?

12 O: Ja nisam bio u tom periodu kada je to, ovaj, oslobađan taj prostor i
13 pretpostavljam da je stanovništvo otišlo u Srebrenicu.

14 P: Gospodine, ja znam da Vi niste bili tada tamo na terenu, ali Vi ste
15 bili u Glavnom štabu. Bili ste u istočnoj Bosni. Da li pretpostavljate ili da li
16 možda znate gdje su otišli ti muslimanski civili kao rezultat operacije Proboj?

17 O: Ipak moram reći "pretpostavljam", zato što nisam siguran, jer ne znam
18 tačno. Ali pretpostavljam da su se uglavnom svi preselili u Srebrenicu.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Trebali smo pokušati izbjeći da se
2 gospodin Josse ustane i izjavi prigovor. Ovdje se ipak radi, u izvjesno mjeri, o
3 nagađanju. Najbolje je da sva moguća nagađanja izbjegnemo.

4 Gospodine Lazić, Vi ili znate ili ne znate. Ne želim da Vi nagađate. Ako
5 ne znate točno što se dogodilo, recite: "Ne znam, ne mogu odgovoriti na pitanje"
6 i onda idemo dalje.

7 SVJEDOK: Hvala. Razumio sam.

8 G. THAYER: [simultani prevod]

9 P: Samo još jedno pitanje o ovoj temi. Da li se sjećate da se upravo to i
10 dogodilo da su ljudi bili prisiljeni da pređu u Srebrenicu i da je to u martu i
11 aprilu 1993. stvorilo jednu humanitarnu katastrofu? Da li se sjećate da ste
12 nešto čuli o tome u to vrijeme? To da su ti ljudi prisiljeni, komprimirani,
13 nagurani u urbano područje Srebrenice?

14 O: Čuo sam da se to... nešto slično tome kako ste Vi objasnili, događa u
15 Srebrenici, ali prije toga, preko oko 100 sela srpskog stanovništva je isterano
16 iz sela i spaljene kuće i naneti veliki gubici civilnom stanovništvu od strane
17 28. divizije, odnosno srebr... sreb... jedinica iz Srebrenice. Tako da se to
18 dogodilo samo kao posljedica tih događanja prije nego što je preduzeta ova
19 operacija.

20 P: Rekli ste da, koliko se Vi sjećate, Žepa nije bila uspjeh za VRS u
21 operaciji Proboj. Da li je to tako kako se Vi sjećate?

22 O: Nisam rekô "za VRS", nego sam rekô "za Gardijsku brigadu".

23 P: Da, sasvim ste u pravu. Kad je riječ o vremenu koje ste Vi proveli u
24
25
26
27
28
29
30

1 Glavnom štabu VRS-a, da li se sjećate da li je VRS postigla neke vojne uspjehe u
2 vezi sa Žepom, prije nego što ste Vi preuzeli komandu nad Gardijskom brigadom?

3 O: Da ne bi nagađao, ne sjećam se.

4 P: Dobro. Pogledajmo onda 2742 po 65ter. Ovo je jedan dosta dugi dokument.
5 Imam ovdje i kopiju na papiru, ako Vam je to praktičnije. Ako Vam treba vremena,
6 kao što sam već rekao, nemojte se žuriti.

7 Možemo li nastaviti?

8 O: Možemo.

9 P: Pokušat ću uštediti nešto vremena i postaviti ću Vam svega par pitanja o
10 ovom dokumentu. Ovo je borbeno naređenje za oslobođenje Žepe i Goražda koje je
11 izdao Glavni štab. Datum je 1. maj 1993. Vidite li da je to napisao general
12 Miletić, tada pukovnik Miletić? To je na zadnjoj strani.

13 O: Da.

14 P: Ako pogledamo 2. stranu na engleskom, a to je pak 1. strana Vašeg
15 dokumenta, vidite li da se tu spominju muslimanski vojni porazi u Kamenici,
16 Cerskoj i Konjević Polju?

17 O: Da.

18 P: Da li se sjećate toga, ovog naređenja, borbenog naređenja? Plana za
19 oslobađanje Žepe i Goražda? Dijelom toga trebao je zapovijedati i general
20 Miletić. Da li se sjećate toga?

21 O: Sjećam se.

22 P: Što se točno sjećate o toj operaciji, kad je riječ o sprovođenju te

23

24

25

26

27

28

29

30

1 operacije? Da li se sjećate da li je ta operacija ikada zaživjela, da tako
2 kažem?

3 O: Ovi uspjesi su postignuti u... u prethodnoj ofanzivi, odnosno
4 operaciji. Ovi ciljevi da se oslobodi Žepa, Srebrenica i Goražde, nisu
5 ostvareni.

6 P: Dobro. Idemo na jedan drugi dokument. To je 3177 po 65ter. To je zadnji
7 dokument u vezi sa ovom temom koju Vam želim pokazati prije nego što pređemo na
8 nešto drugo. Recite nam kad Vam treba da se pomakne dokument da možete dalje
9 čitati. Imamo to i na papiru, ako Vam je to lakše.

10 O: Slabo se vidi ovaj tekst.

11 G. THAYER: [simultani prevod] Molim onda sudskog poslužitelja da dâ kopiju
12 na papiru.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U međuvremenu, dok on to čita, ima li
14 neki konkretni dio ovog dokumenta na koji ćete kasnije uputiti svjedoka? Jer u
15 tom slučaju zamolio bih tehničare da zumiraju na taj dio dokumenta, pa će onda i
16 optuženi to moći lakše pratiti.

17 G. THAYER: [simultani prevod] Da, časni Sude. Možemo odmah ići na dno 2.
18 strane na engleskom, a to je pri vrhu 2. strane na B/H/S-u.

19 P: Vidite li ovaj dio gdje komandant Bratunačke brigade, potpukovnik
20 Slavko Ognjenović, u ovom izvještaju od 4. jula 1994. za njegovu brigadu kaže:
21 "U Podrinju smo rat dobili, ali Muslimane nismo dotukli, što moramo uraditi u
22 narednom periodu. Moramo ostvariti konačni cilj, da Podrinje bude u cijelosti
23 srpsko."

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Na engleskom moramo prijeći na 3. stranu.

2 G. THAYER: [simultani prevod]

3 P: "Enklava Srebrenica, Žepa i Goražde, moraju biti vojnički poražene.
4 Vojsku Republike Srpske moramo neprekidno opreмати, obučavati, disciplinovati i
5 pripremati se za izvršenje tog odlučujućeg zadatka protjerivanja Muslimana iz
6 enklave Srebrenica. Oko enklave Srebrenica nema povlačenja, već se mora ići
7 naprijed. Neprijatelju treba zagorčavati život i činiti nemogućnim privremeni
8 opstanak u enklavi da bi što prije, organizovano, masovno, napustila enklavu,
9 shvatajući da mu u njoj nema opstanka."

10 Vi ste poznavali pukovnika Ognjenovića. Vi ste, također, radili pod njime
11 u komandi Drinskog korpusa, zar ne?

12 O: Da, poznavao sam.

13 P: Da li ste Vi godine 1994., kad ste bili u Glavnom štabu, ili 1995., ili
14 1992. do 1993. kad ste bili u Glavnom štabu, ili 1995. kad ste bili u komandi
15 Drinskog korpusa, znali da je pukovnik Ognjenović postavio ove zadatke za svoju
16 brigadu?

17 O: Nisam znao.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau.

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, svjedok je odgovorio, ali ja
20 ne znam kako je svjedok mogao znati 1992. i 1993. nešto što je napisano 1994.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer.

22 G. THAYER: [simultani prevod] To je sasvim ispravno. Prihvaćam pogrešku.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Mogu razjasniti pitanje za Vas.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Hvala. A onda neka svjedok
3 odgovori.

4 G. THAYER: [simultani prevod]

5 P: Gospodine, godine 1994. kada je Ognjenović napisao ovaj dokument i
6 kasnije kad ste bili pod njim u komandi Drinskog korpusa, da li ste saznali da
7 je on za svoju brigadu odredio ove zadatke?

8 O: Rekao sam da nisam saznao.

9 P: No, kao što smo vidjeli u dokumentima, i Vi ste i sami to izjavili, ima
10 li ovdje nešto proturječno, nešto što se ne poklapa ovdje u ovom izvještaju
11 Ognjenovića? Ima li tu nešto proturječno od onoga što ste Vi shvaćali da su
12 ciljevi Vojske Republike Srpske u tim operacijama, od 1992. pa sve do 1994.?

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Gospodine Petrušić.

14 G. PETRUŠIĆ: Ja ulažem prigovor na ovakvo pitanje - opet zahteva nagađanja
15 od strane svedoka - zbog tog razloga što protivrečno može biti nešto, samo ono
16 što dvoje ljudi istovremeno može da zna i da preduzima. Ovo je akt iz 1994.
17 godine o kome svedok kaže da ne zna ništa, a sada ga tužilac pita da li ima
18 nešto protivurečno o tome što je on pred.../ne čuje se/.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Stanite, stanite, stanite, stanite,
20 stanite. Postoji jedna granica, granica iza koje se ne može ići kad se netko
21 ustane da izjavi prigovor.

22 Gospodine Lazić, molim Vas odgovorite na pitanje, ako možete. Ako ne
23 možete, recite nam to.

24 G. THAYER: [simultani prevod]

25 P: Da li da ponovim pitanje?

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Predlažem da ponovite.

2 G. THAYER: [simultani prevod] U redu. Hoću.

3 P: Gospodine, postoji li nešto proturječno u ovom izvještaju Ognjenovića
4 od Vašeg shvaćanja ciljeva Vojske Republike Srpske tokom tih operacija koje su
5 počele godine 1992. i nastavile se sve do trenutka kojim se sada bavimo, a to je
6 godina 1994.?

7 O: Ja baš 1992. godine nisam mislio ovako kako je to istakao puk...
8 Ognjenović. Ja sam mislio da je ugrož... ugroženost naroda, srpskog naroda
9 ugroženost, iz razloga netrpeljivosti na nacionalnoj i verskoj osnovi, i da je
10 to vodi ka razdvajanju na nacionalnoj i verskoj osnovi. I da je to moguće
11 rešenje u sukobima koji su nastali 1992. na teritoriji Bosne i Hercegovine. Ja
12 nisam rekao da to ne podrazumeva zajednički život, ali ako je on moguć. Ako
13 nije, onda verovatno treba da se, ovaj, razdvoje. U svakom slučaju, ovo što je
14 on rekao, ja ne bi' ovako rekao.

15 P: Gospodine, Vi ste upravo sada pri kraju Vašeg odgovora rekli: "ako
16 suživot nije moguć, onda vjerovatno oni moraju otići svojim putem".

17 Što ste mislili time reći?

18 O: Mislio sam ako je nemoguć zajednički suživot i ako to pokaže praksa,
19 onda se mora, kako je u prethodnom dokumentu general Milovanović napisao, ovaj,
20 omogućiti da srpsko stanovništvo živi na teritoriji na kojoj je živelo, a
21 muslimansko da živi na teritoriji na koje ono živelo. Prema tome, ne radi se tu

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 o nekakvoj... nekakvom cilju i namerama samo da se to uradi po svaku cijenu,
2 nego kad ne postoji mogućnost druga, ne postoji znači jedan, mogućnost suživota,
3 onda treba tražiti rešenje. Ja tako shvatam ovo... ovo... ovo pitanje.

4 P: I koja su to bila rješenja, pukovniče?

5 O: Sad... Sad ćete reć' opet da nagađamo, ovaj. Ja nisam se bavio tim
6 pitanjima od...

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Stanite.

8 Gospodo Fauveau, izvolite.

9 GDA FAUVEAU: [simultani prevod] Mislím da to pitanje nije odgovarajuće
10 pitanje za ovog svjedoka. Naime, svjedok nije svjedok-vještak i ne može dati
11 neki odgovor na to pitanje. Sam je rekao da ne može.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, on svjedoči o stvarima koje je
13 proživio kao pripadnik vojske u to vrijeme.

14 Dakle, gospodine izvolite, nastavite. Međutim, ne želimo nagađanja od
15 gospodina Lazića. Ne trebaju nam nagađanja.

16 G. THAYER: [simultani prevod]

17 P: Kao što je predsjedavajući sudac Vijeća upravo rekao, na temelju Vašeg
18 iskustva, onoga što ste doživjeli i proživjeli kao vojni oficir u to vrijeme, na
19 tim relevantnim lokacijama, jeste li u vremenskom periodu od 1992. do 1994.
20 godine sami zaključili da je suživot o kojem ste govorili postao nemoguć?

21 O: Da, ali ja imam osećaj da za to nije kriva srpska strana.

22 P: Shvaćamo da je to Vaš osjećaj. Pogledajmo ovaj dokument koji je napisao
23 komandant Ognjenović tu gdje on kaže: "U Podrinju smo rat dobili, ali Muslimane

24

25

26

27

28

29

30

1 nismo dotukli. Moramo ostvariti konačni cilj da Podrinje bude u cijelosti
2 srpsko." On govori upravo o tome, zar ne, da je ta nada, po njegovom mišljenju,
3 u njegovim očima ta nada u suživot ustvari izgubljena?

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau.

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, mislim da nije
6 primjereno da se odgovor svjedoka tumači kao njegov osjećaj. A i postavljeno mu
7 je pitanje o tome što je netko drugi mislio o nečemu. Zato mislim da to nije
8 primjereno. Možda bismo trebali pozvati pukovnika Ognjenovića.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Hvala gospođo Fauveau.

10 Idemo na sljedeće pitanje.

11 G. THAYER: [simultani prevod] Ja ću preformulirati pitanje.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne. Pređite na drugo pitanje.

13 Vrijeme je ionako za pauzu. Drugim riječima, promijenite temu, gospodine
14 Thayer. Hvala.

15 25 minuta pauza.

16 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite ustanite, molim.

17 ... Početak pauze u 12.33h

18 ... Sjednica nastavljena u 12.58h

19 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molimo.

20 Izvolite sjesti.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pređimo na novu temu, gospodine Thayer.

22 G. THAYER: [simultani prevod] Svakako. Želio bih samo dati do znanja
23 Sudskom Vijeću da sam uvelike reducirao moj preostali dio ispitivanja. Mislim da
24 ću još imati pitanja za pukovnika Lazića do kraja rada danas, a možda i sutradan

25

26

27

28

29

30

1 još neko vrijeme. Malo je možda dulje trajalo nego što sam očekivao, ali mislim
2 da sam doista mogao reducirati broj pitanja. Bit će negdje sveukupno tri sata
3 ispitivanja.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

5 G. THAYER: [simultani prevod] Molim da nam se prikaže dokument 203 po
6 pravilu 65ter.

7 P: I dobar Vam dan opet, pukovniče.

8 O: Dobar dan.

9 P: Pukovniče, ovo je dokument s kojim smo jutros započeli. Htio sam Vam
10 postaviti još neka pitanja u vezi s jednim dijelom ovog dokumenta, a onda ćemo
11 preći na nešto drugo. Imam papirnatu kopiju, pa molim poslužiteljicu da je doda
12 svjedoku.

13 Pukovniče, želio bih da pogledate 3. stranicu, preciznije drugi dio zadaće
14 ili "Zadaci Drinskog korpusa". Imao bih dva do tri pitanja u vezi s tim. Vidite
15 li gdje kaže: "Planiranim i dobro osmišljenim borbenim dejstvima stvoriti
16 nesnošljivu, nepodnošljivu situaciju potpune nesigurnosti, bez nade u daljnji
17 opstanak ili život za stanovnike Srebrenice i Žepe."?

18 PREVODILAC: Prevoditeljica napominje da nije našla dio koji se citira u
19 originalu.

20 P: Jeste li našli taj dio?

21 O: Jesam. U prvom pasusu na kraju.

22 P: Složit ćete se sa mnom da ovaj rječnik uvelike podsjeća na rječnik, na
23 formulacije korištene u izvještaju Ognjenovića koji smo gledali neposredno pred
24 pauzu. Da li se slažete s time?

25 O: Slažem se.

26 P: Jeste li Vi izradili ovaj dio, gospodine?

27 O: Zadaci korpusa se prepisuju iz direktive broj 7, odnosno koja je tada
28 bila važeća, ovaj, i doslovce se prepisuju zadaci.

29

30

1 P: Da li Vi ovdje sad imate ikakvih saznanja o tome kako je Glavni štab
2 ili Vrhovna komanda došla do tih formulacija koje smo vidjeli u tom prethodnom
3 izvještaju Bratunačke brigade? Da li imate ikakvih saznanja u vezi s time kako
4 su te formulacije ugrađene? Kako to da su uopće obuhvaćene direktivom broj 7?

5 O: Ne bih znao odgovor na to pitanje, jel /?jer/ ne znam ko je tvorac ovih
6 reči.

7 P: Po Vašem iskustvu iz vremena kad ste služili u Glavnom štabu i po Vašem
8 iskustvu iz VRS-a općenito, znate li koji organ, odnosno koje bi odjeljenje
9 izradilo formulaciju za direktivu 7? Formulacije za direktivu 7.

10 O: Uobičajeno je da ove tačke zapovijesti ili direktiva koje se odnose na
11 zadatke podčinjenih jedinica piše komandant, eventualno načelnik štaba.

12 P: Da li mislite na komandanta, odnosno moguće načelnika štaba, glavnog,
13 mislite li Glavnog štaba VRS-a?

14 O: Ako se radi o direktivama, onda Glavnog štaba, a ako se radi o
15 zapovijestima, onda podčinjenih komandi drin... komandi korpusa.

16 P: Ja mislim upravo na ove formulacije koje vidimo pred sobom iz
17 direktive. Koje bi odjeljenje, odnosno organ, po Vašem iskustvu, dobilo zadatak
18 da izradi taj dio direktive?

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau.

20 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Svjedok je upravo odgovorio na to pitanje.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. THAYER: [simultani prevod] Ja sam ga, gospodine predsjedavajući,
2 zatražio da pojasni. On je rekao da je uobičajeno da se ti dijelovi naređenja
3 ili direktivi koje se tiču zadataka da ih piše komandant. Ja sam ga samo pitao
4 da mi pojasni da li se radilo o komandantu, odnosno načelniku Glavnog štaba, a
5 njegov odgovor na to pitanje bio je: "Ako govorimo o direktivama, onda je Glavni
6 štab, a ako govorimo o naređenjima, onda komande podređene komandi korpusa."

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Rekao Vam je da ako govorite, ako se radi
8 o direktivama da se to onda odnosi na Glavni štab.

9 G. THAYER: [simultani prevod] U redu. Onda ću ja sad imati još jedno,
10 završno pitanje po toj temi.

11 P: Ako je načelnik Glavnog štaba taj koji je odgovoran za pisanje tog
12 dijela, tko bi mu, po Vašem iskustvu, pomagao u pisanju tih formulacija?

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospođo Fauveau.

14 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Traži se nagađanje.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, nije nagađanje.

16 Neka svjedok odgovori na pitanje.

17 Gospodine Laziću, molim Vas da odgovorite na to pitanje.

18 SVJEDOK: Ja znam da u ovakvim... u ovakvom poslu ne mogu da pomažu manje
19 stručni organi od onoga ko radi ovaj posao. Prema tome, komandant, odnosno

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 načelnik štaba ako radi ove zadatke, ne može mu niko pomoći. Može samo tehnički
2 da odnese to kod daktilografa što on napiše i ništa drugo.

3 G. THAYER: [simultani prevod]

4 P: Dakle, Vaše je svjedočenje ovako: da ako je načelnik štaba taj koji je
5 autor ovih formulacija koje gledamo, po Vašem iskustvu, niti jedan drugi
6 pripadnik, pomagač, pripadnik Glavnog štaba koji inače je potčinjen načelniku
7 štaba, niti jedan od njih mu ne bi ni u kom slučaju mogao pomoći, osim da otkuca
8 to što je načelnik napisao. Je li tako?

9 O: Da.

10 P: U redu. Jučer ste rekli, i to se nalazi u zapisniku na početku 35.
11 stranice, da se ne možete sjetiti granatiranja, dakle artiljerijskog napada na
12 Srebrenicu od strane VRS-a koji se zbio 25. maja 1995., a on je zapisan u jednom
13 izvještaju načelnika artiljerije Bratunačke brigade koji se obraća Drinskom
14 korpusu. Da li se sjećate da ste to jučer rekli, gospodine?

15 Moramo čuti Vaš odgovor naglas.

16 O: Sjećam se.

17 P: Da vidim da li Vas mogu malo podsjetiti na događaje koji su se zbili
18 tog dana. Da li se sjećate da je u otprilike 16.30h tog dana NATO ostvario
19 zračne udare koji su uništili dva bunkera i jedno skladište municije na Palama?
20 Da li se sjećate da se to desilo, gospodine?

21 O: Čuo sam da se to desilo.

22 P: Da li se sjećate da je nedugo nakon tih zračnih napada, zračnih udara
23
24
25
26
27
28
29
30

- 1 NATO-a, VRS uzeo 200 mirotvoraca UN-a kao taoce?
- 2 O: Video sam to na sredstvima informisanja.
- 3 P: Siguran sam, gospodine, da mislite na inserte video snimaka na kojima
4 se vidjelo da je osoblje UN-a bilo lancima privezano za razne vojne objekte. Da
5 li na to mislite?
- 6 O: Mislim na televizor.
- 7 P: Shvaćam. A to što ste vidjeli na televiziji bili su pripadnici UN-a
8 koji su lancima bili privezani za vojna postrojenja ili vojne objekte, ustvari
9 koje je lancima privezao VRS. Je li tako?
- 10 O: Tako je.
- 11 P: Sjećate se, gospodine, da je tog istog dana kad se sve ovo zbivalo,
12 pored granata koje su bile ispaljene na Srebrenicu, da je VRS granatirao
13 Sarajevo i Tuzlu, gdje je granata od 130 milimetara ozlijedila 200, ranila 200 i
14 ubila 70-ero mladih ljudi koji su u Tuzli tog dana proslavljali Titov rođendan i
15 Dan mladosti? Da li se sjećate toga?
- 16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Pustit ću Vas da idete
17 dalje, međutim, koja je relevantnost ovoga?
- 18 G. THAYER: [simultani prevod] Relevantnost je u tome, odnosno, zamolio bih
19 svjedoka da skine slušalice na trenutak, dok dajem svoj odgovor - ako mogu.
- 20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li razumijete engleski, gospodine?
- 21 G. THAYER: [simultani prevod] Ja ne znam da li on razumije engleski.
- 22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Laziću, da li razumijete
23 engleski?
- 24 SVJEDOK: Ne.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda molim Vas da skinete
2 slušalice.

3 G. THAYER: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ja nastojim
4 skrenuti pažnju svjedoka na taj dan i na ono što se on tog dana sjeća, jer on je
5 do sad u svjedočenju rekao da se jednostavno toga ne sjeća. Ja sad spominjem sve
6 te bitne događaje kako bih vidio da li se sjeća ili će se možda sjetiti i ovih
7 relevantnih događaja.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, ali ste već otišli dosta daleko.
9 Dakle, postavite, molim Vas, pitanje.

10 G. THAYER: [simultani prevod] Ja sam upravo to želio učiniti, gospodine
11 predsjedavajući.

12 P: Gospodine, pokazao bih Vam još dva dokumenta i onda ću Vam postaviti
13 svoje pitanje. Prvo je 3358, dokument po pravilu 65ter. Kao što vidimo, ovo je
14 vrlo hitan izvještaj od načelnika artiljerije, kapetana Miće Gavrića, komandi
15 Drinskog korpusa. Datum je 25. maj 1995. U njemu se kaže sljedeće: "U 19.07
16 časova otvorili smo vatru po Srebrenici, po naređenju pukovnika Lazića."

17 Gospodine, znate li Vi da li je u komandi Drinskog korpusa postojao neki
18 drugi pukovnik Lazić? Ja sad ne želim ni na koji način da ovo shvatite kao
19 uvredu ili izrugivanje. Da li ste znali da je postojao eventualno neki drugi
20 pukovnik Lazić u komandi Drinskog korpusa?

21 O: Nisam čuo da je bio neki drugi pukovnik Lazić u Drinskom korpusu.

22 P: Sljedeći dokument koji bih Vam pokazao je 3359 po pravilu 65ter. Vidimo
23 da je ovo vanredni borbeni izvještaj komandanta Blagojevića upućen komandi
24 Drinskog korpusa. Paragraf prvi: "Na osnovu usmenog naređenja pukovnika Lazića,
25 izvršili smo dejstvo po gradu Srebrenica sa po dva projektila, ukupno četiri,

26

27

28

29

30

1 iz haubice 105 milimetara. Dejstvo je izvršeno u 19.07 sati. Artiljerijski
2 osmatračići sa Pribičevca izvestili su da su dva projektila pala u blizini objekta
3 Domavija. Druga dva projektila nisu osmotrena, ali su pali u Srebrenicu."

4 Gospodine, Vi ni po kojoj osnovi nemate razloga sumnjati u točnost ovih
5 bilješki. Ja Vam čak mogu pokazati i verzije u rukopisu istih ovih izvještaja
6 prije nego što su finalizirani.

7 O: Ne sumnjam.

8 P: I ne sumnjate niti da je do granatiranja doista i došlo tog dana, zar
9 ne?

10 O: Ne sumnjam.

11 P: Želio bih da veoma pažljivo promislite prije nego što odgovorite na
12 pitanje. Tko Vam je dao naređenje da se kaže Bratunačkoj brigadi da ispali te
13 granate?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Živanović.

15 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Svjedok je već jučer odgovorio na to
16 pitanje.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali ovo je unakrsno ispitivanje. Neka
18 se nastavi. Pretpostavljam da će biti još pitanja koja će uslijediti.

19 Gospodine Laziću, molim Vas da odgovorite na pitanje.

20 SVJEDOK: Ja sam već 2004. godine u intervjuu Vašim organima u Banjaluci
21 rekao na to pitanje, ovaj, otprilike sljedeće: ja nisam imô pravo naređivanja.
22 To je evidentno. Znači nisam bio organ koji može narediti. Kako je došlo do toga
23 da oni pominju moje ime vezano za naređenje, a sami oni znaju - ova dvojica su
24
25
26
27
28
29
30

1 profesionalni oficiri - da ne može neko ko nema pravo naređivanja da im naredi
2 da djeluju. Šta se dogodilo u operativnom centru i kako je taj dežurni
3 operativni preneo to naređenje pominjući moje ime, to ne znam. Ja samo znam da
4 nisam naredio tako nešto, jer nisam imô pravo.

5 G. THAYER: [simultani prevod]

6 P: Pukovniče, kao osoba koja je zamjenjivala načelnika štaba, jeste li
7 bili u poziciji da prosljedite naređenje koje je stiglo od pretpostavljene
8 komande?

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospođo Fauveau.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Nisam sigurna da postoje dokazi da je ovaj
11 gospodin zastupao načelnika Drinskog korpusa tog dana.

12 Moram ispraviti zapisnik. Rekla sam da nema dokaza da je tog dana svjedok
13 zastupao načelnika štaba Drinskog korpusa.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda, molim Vas da odgovorite na pitanje,
15 pa ćemo dobiti potrebne informacije.

16 Gospodine Laziću.

17 SVJEDOK: Ja s...

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, izvolite. Izvolite.

19 SVJEDOK: Ja sigurno... Pardon, pardon. Izvolite.

20 G. THAYER: [simultani prevod] Ne, ne. Izvolite.

21 SVJEDOK: [simultani prevod] Ja sigurno nisam zastupao, u tom periodu,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 načelnika štaba zato što je pukovnik Krstić već bio došô na posao i radio
2 svoj... svoju dužnost obavljao. Tako da ja više nisam bio ujedno zamenik
3 načelnika štaba. O tome ima dokaz. Jučer je prezentiran ovde dokument koji je
4 potpisô Krstić 13. maja, znači ranije, prije nego što se dogodilo ovo
5 bombardovanje.

6 P: Nije li činjenica da Vi čak niste ni trebali zastupati ili zamjenjivati
7 načelnika štaba da biste proslijedili to naređenje od pretpostavljene komande
8 prema Bratunačkoj brigadi? Vaša pretpostavljena komanda Vam je u bilo kojem
9 trenutku mogla reći da proslijedite to naređenje. Ja sad ne govorim da izdate
10 naređenje, nego da proslijedite naređenje Bratunačkoj brigadi. Nije li to tačno?

11 O: Ja sam rekao da se isto tako ne sećam dobro takve mogućnosti, premda
12 ne... ne isključujem takvu mogućnost. Ne isključujem takvu mogućnost, ali kaŕem
13 da se ne sećam da sam ja to lično preneo. Postoji mogućnost da sam ja bio u
14 operativnom centru kad je deŕurni prenosio to naređenje, pa rekao "Evo, pukovnik
15 Lazić je tu", ovaj, "...izvršite to naređenje". Ne znam, kaŕem, tačno detalje,
16 zato sam izjasnio se kao što sam već izjasnio se.

17 P: Da pojasnimo samo jednu stvar pukovniče. Kad govorimo o tome na koji
18 naćin funkcionira VRS, na koji naćin funkcioniraju organizirane vojske, nije li
19 tačno da je situacija sljedeća: Vi kao načelnik operativno-nastavnog odjeljenja,
20 po samoj toj funkciji ste morali biti u poziciji da možete proslijediti
21 naređenje koje Vam daje pretpostavljena komanda Bratunačkoj brigadi?

22 O: Lićno mislim da... da je... ako je... ako je Glavni štab tako nešto
23 naredio, onda je on to naređenje preneo komandantu ili načelniku štaba. Ne

24

25

26

27

28

29

30

1 verujem da bi neko mene tražio da meni saopšti takvo jedno naređenje i da traži
2 od mene da ja to prenesem. Zato kažem, postoji mogućnost da sam bio u
3 operativnom centru, a da je dežurni rekao, "Evo tu je pukovnik Lazić" ili
4 otprilike tako i da se moje ime spominje, jer su ova dvojica starešina koji su
5 izveštavali morali da se pozovu na nekoga koga oni znaju da bi trebalo da bude
6 taj koji je preneo naređenje. Ja lično kažem, opet ponavljam, ne znam tačno kako
7 je moglo doći do ovoga, jer ja nisam naređenje izdao.

8 G. THAYER: [simultani prevod] Molim Sudsko vijeće za trenutak strpljenja.

9 [Tužilaštvo se savjetuje]

10 G. THAYER: [simultani prevod]

11 P: Pukovniče, sada bih Vam želio skrenuti pažnju na sastanak u komandi
12 Drinskog korpusa na koji je došao predsjednik Karadžić, kao što ste nam i sami
13 rekli, i na kojem je izdao ovo naređenje.

14 Koliko sam ja shvatio, Vi ste bili prvi koji ste raportirali predsjedniku,
15 koliko se Vi sjećate?

16 O: Da.

17 P: I kako bi u zapisniku sve bilo jasno, spomenuli ste i da je nečija
18 supruga bila prisutna. Čija je supruga bila prisutna na tom sastanku?

19 O: Bila je prisutna supruga predsjednika Karadžića.

20 P: Vi ste bili prisutni za cijelo vrijeme trajanja tog sastanka s
21 predsjednikom Karadžićem, je li tako?

22 O: Dok smo sjedili u prostoriji, da. Van te prostorije nisam bio sa njima.

23 P: Koliko sam ja shvatio, kada je general Krstić izveo predsjednika van,
24 Vi tad niste bili s njim. Je li tako?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Da.

2 P: Jučer ste nam rekli da je predsjednik Karadžić pitao koliko bi Vam
3 vremena trebalo da se pripremite da krenete na Žepu. Tako barem to stoji u
4 zapisniku na 20-oj stranici. Odgovor je bio: "Tri do pet dana, ovisno o cilju."

5 A pak, opet odgovor na to je bio, njegov odgovor je bio: "Nek to bude što
6 kraće moguće." Je li to točno?

7 O: Da, tako je.

8 P: Molim Vas da kažete Sudskom vijeću, i to sa što više detalja što ih se
9 možete prisjetiti, što je točno bilo to naređenje koje je predsjednik Karadžić
10 izdao na tom sastanku.

11 O: Ja mogu samo da ponovim ono što sam već ranije izjavljivao, a to je da
12 je predsjednik pitao: "Za koje vreme možete da idete na Srebrenicu?" Vi ste
13 rekli Žepu, ja kažem Srebrenicu. I usledio je odgovor: "Zavisno od cilja, treba
14 nam pripreme tri do pet dana." On je rekao: "Neka to bude taj kraći, to kraće
15 vreme."

16 I u tom periodu dok su sjedili tu, u toj prostoriji, nisu više pričali o
17 tom, o detaljima vezanim za tu aktivnost, tako da su nastavljeni razgovori
18 neformalnog sadržaja. I da li je to zato što su bili tu i ostali prisutni, pa
19 nije hteo da priča detalje, a da li je predsednik nešto još rekô Krstiću kasnije
20 u tom njihovom kretanju ka vozilima, ne znam. Tako da ja nisam čuo nikakvu
21 diskusiju vezanu za to, sem to što sam rekao.

22 P: Da li su Vam poznate bilo kakve druge komunikacije između predsjednika
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Karadžića i generala Krstića, ili generala Živanovića ili nekog drugog u
2 Drinskom korpusu u vezi sa, kako ste Vi to rekli, njegovim naređenjem da se
3 krene na Srebrenicu?

4 O: Nije mi poznato, iako znam da postoji mogućnost komunikacije, direktne
5 komunikacije telefonom ili šifrovano, između predsjednika Karadžića i komandanta
6 korpusa, odnosno načelnika štaba. Tako da ja ne znam da li su oni ostvarivali
7 neke komunikacije, jer nisam bio tamo u njihovim prostorijama. Tako da ja na to
8 pitanje ne mogu drugačije da odgovorim.

9 P: Vi ste izjavili da je general Krstić odmah nakon što je predsjednik
10 Karadžić otišao, okupio štab i da su odmah nakon toga definirani zadaci, počelo
11 je pisanje dokumenta i počeo je rad na onome što će na kraju postati borbeno
12 naređenje za Krivaju 95 od 2. jula. Da li je to tačno?

13 O: Da.

14 P: Da Vas onda ponovo pitam, da vidim da li se bilo čega još sjećate. Osim
15 što je pitao koliko će dugo trebati da se dođe do Srebrenice, što se Vi još
16 sjećate? Što je još predsjednik Karadžić rekao o aktivnim borbenim operacijama
17 protiv te enklave?

18 O: Nažalost, ja sam rekao da više diskusije u toj prostoriji nije bilo o
19 operaciji, ili bilo kakvih priča o vojničkim temama. Tako da je to što sam rekô
20 da sam čuo, to sam čuo, a drugo ništa nisam čuo. Prema tome, ostali razgovor je
21 bio neformalan. Bilo je pitanja oko Krstićeve noge, oko zdravlja i tako dalje,
22 ali nije diskutovano o zadacima koji predstoje.

23 P: Ali opet, pukovniče, kako to da je Komanda Drinskog korpusa mogla
24
25
26
27
28
29
30

1 početi planiranje ove operacije na osnovu onoga što je, kao što ste Vi rekli,
2 predsjednik Karadžić rekao na tom sastanku?

3 O: Očito iz borbenih dokumenata je vidljivo da je general Krstić crpio
4 izvore za tu oper... za tu... za izradu tih dokumenata za tu operaciju iz
5 direktiva 7 i 7/1. A, prema tome, on je imô osnovu odakle da počne, samo je
6 trebalo naređenje da krene. Tako da sam ja shvatio da je predsednik naredio
7 "kreni u izvršenje zadatka", a da je on formu rešio tako što je crpio podatke iz
8 relevantnih dokumenata na osnovu kojih se inače pišu naša borbena dokumenta.

9 P: Dakle, da li Vi ovdje sada onda kažete da je naređenje predsjednika
10 Karadžića, koliko ste Vi to mogli shvatiti na osnovu onoga što ste vidjeli na
11 sastanku i na osnovu onoga što je uradio general Krstić, bilo to da se on
12 oslanjao na direktivu 7 i 7/1, ispunjavajući naređenja predsjednika Karadžića?
13 Da li je to tačno?

14 O: Da.

15 P: Da li biste se složili sa mnom da je to naređenje koje ste primili bilo
16 u skladu, poklapalo se sa ciljevima iznesenim u direktivi 7?

17 O: Da.

18 P: Da li se može reći da je Drinski korpus, već u onom trenutku kad je
19 predsjednik Karadžić došao u posjetu, imajući u vidu da su direktive 7 i 7/1
20 postojale, da je Drinski korpus već imao vrlo dobru predodžbu o tome što je
21 trebalo raditi da se krene na Srebrenicu?

22 O: Mislim da jeste.

23 P: Na strani 38 jučer postavljeno Vam je pitanje da li je general Krstić
24 obavijestio Glavni štab o naređenju predsjednika Karadžića. Vi ste odgovorili:

25

26

27

28

29

30

1 "Ne mogu Vam to točno reći zato jer je on iz svoje kancelarije imao direktnu
2 liniju sa Glavnim štabom. Ne mogu Vam reći da li je on o tome obavijestio Glavni
3 štab i na koji način, ali pretpostavljam da jest."

4 Pukovniče, kad je sa Vama razgovarao tim Obrane Beare, 30. novembra prošle
5 godine, Vi ste na dnu strane 1 i početku strane 2 na engleskom - nisam dobio
6 nikakve bilješke na B/H/S-u, ne znam da li postoje - Vi ste rekli da nakon što
7 je Krstić ispratio Karadžića, citiram što tu piše, to je 3376 na engleskom:

8 "Krstić je onda naredio da se okupi komanda korpusa i rekao da će nakon
9 naređenja koje ste dobili od vrhovnog komandanta, korpus uraditi taj posao.
10 Nakon toga, Glavni štab VRS-a obaviješten je putem telegrama primljeno je
11 borbeno naređenje i podređenim komandantima naređeno je da dođu sljedećeg dana u
12 komandu u 8 sati ujutro."

13 Pukovniče, ja Vam tvrdim da je ovo što ste Vi rekli prije šest mjeseci
14 bilo točno. Da je Drinski korpus odmah nakon što je primio naređenje od
15 predsjednika Karadžića o tome obavijestio Glavni štab telegramom. Imate li neko
16 objašnjenje za to što ste promijenili sjećanje o tom događaju?

17 O: Nisam promijenio sjećanje. Ako sam tako rekô pre šest meseci, onda je
18 to tako. Ja samo sam, kako vreme prolazi, pada u zaborav mnoge... mnoge... mnogi
19 detalji, tako da nisam sada siguran za sve što se dogodilo kao što je bilo to
20 ranije, premda je to, nije davno bilo. Ali u svakom slučaju, ako sam rekô da je
21 poslat telegram, onda je to tako.

22 P: Pukovniče, Vi ste, također, u izjavi Obrani Beare, pri vrhu 2. strane
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tog dokumenta, rekli da je predsjednik Karadžić na tom sastanku rekao: "Za sve
2 što nedostaje treba postaviti zahtjev kroz Glavni štab i sve će se
3 obezbijediti."

4 Da li se sjećate da je predsjednik Karadžić rekao te riječi?

5 O: Sećam se da je Krstić rekô da nam nedostaje municija, gorivo i hrana, a
6 da je predsednik odgovorio: "Dostavite zahtev, dobićete sve."

7 P: Gospodine, da li Vam je poznato da je osoblje komande Glavnog štaba
8 sudjelovalo u operaciji Krivaja 95, jednom kad je ta operacija krenula? Ne
9 govorim tu sada o pripremama koje su se odvijale u komandi Drinskog korpusa,
10 nego aktivnim borbenim dejstvima tokom te operacije. Da li Vam je poznato da je
11 osoblje komande Glavnog štaba sudjelovalo i pomagalo u operaciji Krivaja 95?

12 O: Ja nisam učestvovô u operaciji i nisam nikoga video, al' sam čuo da je
13 general Mladić dolazio tamo i na istureno komandno mesto, tako da sam samo to
14 čuo, a nisam video nikoga od članova glavne... Glavnog štaba.

15 P: Moj uvaženi kolega iz Obrane Miletića pokazao Vam je dokument 5D1110.
16 To je bilo naređenje generala Krstića za analizu operacije Krivaja 95 i
17 Srebrenica, dakle operacije za Srebrenicu i Žepu. To je znači bila analiza nakon
18 akcije, zar ne?

19 O: Da.

20 P: I Vi ste to onda, čini mi se, usporedili i naglasili razliku između
21 nekih analiza koje ste Vi uradili. Dakle postoji razlika između Spreča 95 u
22 proljeće 1995. i toga, zar ne?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Razlika je. Operacija Spreča 95 je izvođena u s... od strane dva
2 korpusa, a Krivaja 95 je samo rezultat dejstva Drinskog korpusa.

3 P: Upravo tako. I ta analiza o kojoj smo govorili za Spreču 95, ona je
4 napravljena dok je operacija još trajala, zato jer je Glavni štab naišao na
5 probleme u izvođenju operacije Spreča 95 i zato je trebalo da se oficiri iz
6 Glavnog štaba pošalju, formiraju istoimeno komandno mjesto Glavnog štaba - dva u
7 stvari - u području Zvornika, zar ne?

8 O: Da.

9 P: E sada, ovaj izvještaj generala Krstića napravljen nakon akcije, da li
10 se Vi sjećate da ste odgovorili i da ste tražili da svi kažu šta su radili i
11 koje su aktivnosti imali tokom operacije?

12 O: Nisam b... Nisam dobro razumio pitanje.

13 P: Tim se dokumentom traže konkretni odgovori o konkretnim temama. Da li
14 se sjećate da li ste Vi onda i odgovorili? Da li ste Vi opisali Vaše aktivnosti
15 i Vaše akcije i da li ste dali Vašu analizu koju je general Krstić zatražio?

16 O: Od mene se nije tražila analiza. Ja sam usmeno referisô načelniku štaba
17 šta se događalo, a taj akt je poslat komandama brigada, da one na svom nivou
18 izvrše analize. Verovatno će i komande brigada pominjati to šta je rađeno, tako
19 da one koje su bile na zapadnom frontu će govoriti da sam ja nailazio u smislu
20 kontrole, odnosno, ovaj, izvršenja svog zadatka i da će tu biti odgovor vezan za

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 izvršenje mog zadatka. Tako da od mene nije traženo pisana analiza.

2 G. THAYER: [simultani prevod] Imam još samo par pitanja. Nastavit ću
3 sutra.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala. A budite spremni i za
5 sljedećeg svjedoka, gospodine Živanoviću.

6 [Pretresno vijeće i sekretar se savjetuju]

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko Vam još treba?

8 G. THAYER: [simultani prevod] Još par pitanja. Ali, ako mi dopustite, ja
9 bih radije još pogledao transkript noćas, vidio šta i kako i završio sutra
10 ujutro.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hoće li biti dodatnog ispitivanja?

12 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, hoće.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda ćemo nastaviti sutra. Hvala.

14 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

15 ... Sjednica završena u 13.48h.

16 Nastavak zakazan za petak,

17 06.06.2008. u 09.00h.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30